

Yksi sisään, yksi ulos – Vuosittainen taakkaraportti 2025

Säätelytaakan ja norminpurun tilannekatsaus

Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmä

Valtioneuvoston julkaisu 2026:20

Yksi sisään, yksi ulos – Vuositainen taakkaraportti 2025

Säätelytaakan ja norminpurun tilannekatsaus

Hallinnollisen taakan keventämisen ja
norminpurun ohjausryhmä

Valtioneuvosto Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Valtioneuvosto

Työ- ja elinkeinoministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-383-179-7

ISSN pdf: 2490-0966

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Yksi sisään, yksi ulos – Vuosittainen taakkaraportti 2025 Säätelytaakan ja norminpurun tilannekatsaus

Valtioneuvoston julkaisuja 2026:20

Julkaisija Valtioneuvosto

Yhteisötekijä Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmä

Kieli suomi

Sivumäärä 49

Tiivistelmä Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen mukaisesti pääministeri Petteri Orpon hallitus on sitoutunut siihen, ettei yrityksiin kohdistuva hallinnollinen taakka kasva hallituskauden aikana. Lisäksi hallitus on sitoutunut purkamaan kautensa aikana vähintään 300 yrityksiä tai kansalaisia haittaavaa normia.

Valtiopäivävuoden 2025 aikana Yksi sisään, yksi ulos -periaatteeseen sisältyvät hallituksen esitykset ovat vähentäneet yritysten hallinnollista taakkaa yhteensä 0,4 miljoonaa euroa vuodessa. Edeltävänä valtiopäivävuotena annetuissa hallituksen esityksissä vuotuinen taakka keveni 119,5 miljoonaa euroa. Muutokset on arvioitu vuotuisena nettonykyarvona vuoden 2023 hinnoissa.

Syysistuntokauden 2025 loppuun mennessä lainsäädännön, asetusten, määräysten ja ohjeistuksen myötä on purettu tämänhetkisen laskennan perusteella yhteensä 243 normia. Vuonna 2025 purettuja normeja laskettiin 113.

Euroopan komissio on esittänyt yhteensä 10 EU-säätelyä yksinkertaistavaa Omnibus-aloitetta, joiden komissio arvioi keventävän yritysten hallinnollista taakkaa yhteensä 11,9 miljardia euroa vuodessa koko EU-alueella. Vastaavasti kuitenkin useista muista valmisteilla olevista EU-säädöksistä koituu komission vaikutusarvioiden mukaan lisätaakkaa yrityksille.

Asiasanat norminpurku, sujuvoittaminen, hallinto, ministeriöt, säätely, yritykset, lainsäädäntö, valtioneuvosto

ISBN PDF 978-952-383-179-7

ISSN PDF 2490-0966

Hankenumero TEM111:00/2023

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-179-7>

En in, en ut – Rapport om regleringsbördan 2025

Lägesöversikt över regleringsbördan och avvecklingen av normer

---

Statsrådets publikationer 2026:20

Utgivare Statsrådet

Utarbetad av Styrgruppen för minskning av den administrativa bördan och avveckling av normer

Språk finska **Sidantal** 49

Referat Statsminister Petteri Orpos regering har i enlighet med principen ”en in, en ut” förbundit sig till att företagens administrativa börda inte ska öka under regeringsperioden. Dessutom har regeringen förbundit sig att under regeringsperioden slopa minst 300 normer som utgör hinder för företagen och medborgarna.

Under riksdagsåret 2025 minskade de regeringspropositioner som överensstämmer med principen ”en in, en ut” företagens administrativa börda med sammanlagt 0,4 miljoner euro. De regeringspropositioner som lämnades till riksdagen under det föregående riksdagsåret minskade den årliga bördan med 119,5 miljoner euro. Ändringarna har uppskattats som ett årligt nettonuvärde enligt 2023 års priser.

Enligt nuvarande uppgifter hade man genom lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar avvecklat sammanlagt 243 normer före utgången av höstsessionen 2025. År 2025 identifierades 113 normer.

Europeiska kommissionen har lagt fram sammanlagt tio Omnibus-initiativ för förenkling av EU-lagstiftningen. Enligt kommissionens bedömning minskar de företagens administrativa börda med sammanlagt 11,9 miljarder euro per år inom hela EU. Samtidigt medför dock flera andra EU-rättsakter som är under beredning en extra börda för företagen, bedömer kommissionen.

Nyckelord avreglering, smidigare processer, förvaltning, ministerier, reglering, företag, lagstiftning, statsrådet

---

ISBN PDF 978-952-383-179-7

ISSN PDF 2490-0966

Projektnr. TEM111:00/2023

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-179-7>

One in, One out – Annual Report on Regulatory Burden 2025 Overview of Regulatory Burden and Deregulation

---

Publications of the Finnish Government 2026:20

Publisher Finnish Government

Group author Steering group for deregulation and reduction of administrative burden

Language Finnish **Pages** 49

Abstract In accordance with the 'one in, one out' principle, the Government of Prime Minister Petteri Orpo is committed to ensuring that the administrative burden on businesses will not increase during the government term. In addition, the Government has pledged to abolish at least 300 norms that harm businesses or citizens during its term.

During Parliament's annual session of 2025, the Government proposals included in the 'one in, one out principle' have reduced the administrative burden on businesses by a total of EUR 0.4 million per year. The Government proposals submitted in the previous Parliamentary session lightened the annual burden by EUR 119.5 million. The changes have been estimated as annual net present value at 2023 prices.

Based on the current calculation, a total of 243 norms had been abolished as a result of legislation, decrees, orders and instructions by the end of the autumn session 2025. In 2025, 113 norms were identified.

The European Commission has proposed a total of 10 Omnibus initiatives to simplify EU regulation. Based on the Commission's estimates, they will reduce the administrative burden on businesses by a total of EUR 11.9 billion per year across the Union.

According to the Commission's impact assessments, however, a number of other EU regulations currently under preparation will lead to additional burdens on businesses.

Keywords deregulation, streamlining, administration, ministries, regulation, businesses, legislation, Government

---

ISBN PDF 978-952-383-179-7 **ISSN PDF** 2490-0966

Project no. TEM111:00/2023

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-179-7>

Sisältö

1	Johdanto	8
2	Keskeiset käsitteet	10
3	Yksi sisään, yksi ulos -periaate	11
3.1	Periaatteen soveltaminen valtioneuvostossa valtiopäivävuonna 2025	12
3.2	EU-säätelyn aiheuttama taakka suomalaisyrityksille	18
3.3	Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen jatkokehittäminen	23
4	Norminpurku	25
4.1	Purettujen normien seuranta	28
4.2	Norminpurku jatkossa	34
	Liitteet	35

NORMEJA PURETAAN JA EU-TAAKKA KEVENEEE

Sääntelyn keventämisestä on aiheellisesti tullut keskeinen osa kilpailukyvyyn vahvistamisesta käytävää keskustelua. Kilpailukyvyyn, kasvun ja investointien edistämiseksi yritysten toimintaympäristöä on tarpeen edelleen helpottaa ja selkeyttää. Suomi ja EU ovat kovassa kansainvälisessä kilpailussa, mikä korostaa hyvän toimintaympäristön merkitystä. Suomessa etenemme määrätietoisesti kohti sääntelyn aiheuttamien kustannusten vähentämistä ja velvoitteiden joustavoittamista.

Suunnanmuutoksen tahtotila on entistä selvempi myös Euroopan unionissa. Yritysten hallinnollista taakkaa on kertynyt vuosien ajan, ja paine sen vähentämiseen on kasvanut koko Euroopassa. Suomi on tuonut johdonmukaisesti esiin sekä tarpeen että keinoja keventää EU-sääntelyä.

Euroopan komissio on vastannut haasteeseen esittämällä kymmenen EU-sääntelyä yksinkertaistavaa Omnibus-pakettia, joiden arvioidaan keventävän yritysten hallinnollista taakkaa 12 miljardia euroa. Yrityksille konkreettiset vaikutukset voivat näkyä vasta viiveellä, mutta suunta on oikea. EU-koneisto tuottaa kuitenkin myös uusia, velvoitteita lisääviä EU-säädöksiä. Tämä tekee EU-vaikuttamisesta entistä kriittisempää.

Hallitus seuraa kansallista sääntelytaakan kehitystä euromääräisesti, mutta hyötyjä kansalaisille ja yrityksille saavutetaan myös muilla mittareilla. Euro-määräiset taakkavaikutukset mittaavat yritysten hallinnollisia velvoitteita, eivätkä ota suoraan huomioon norminpurun mahdollistavia tai sujuvoittavia muutoksia. Monet uudistukset, kuten apteekkitalouden uudistaminen ja työntekijän irtisanomiskynnyksen madaltaminen, jäävät siis laskennan ulkopuolelle, vaikka niiden vaikutus yrityksiin on huomattava. Vaalikauden eräs keskeisimmistä uudistuksista on ympäristöluvituksen yhden luukun palvelumalli, joka nopeuttaa olennaisella tavalla investointeja. Nämä uudistukset ja näkökulmat ovat tärkeitä, jotta kokonaiskuvan myönteinen kehitys välittyy realistisesti.

Mika Nykänen
valtiosihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö
Maaliskuu 2026

1 Johdanto

Tämä julkaisu on järjestyksessään toinen koko valtioneuvoston kaikki hallinnonalat kattava sääntelytaakkaraportti¹ ja se kattaa valtiopäivävuoden 2025. Ensimmäinen vuosiraportti kattoi valtiopäivävuoden 2024. Aiemmin yrityksiin kohdistuvan sääntelytaakan kehitystä on seurattu työ- ja elinkeinoministeriön hallituksen esitysten osalta vuosina 2017–2022.

Tämä raportti kattaa hallituksen esittämien lakimuutosten arvioidut vaikutukset yrityksiin kohdistuvaan hallinnolliseen taakkaan valtiopäivävuoden 2025 ajalta. Raporttiin sisältyy myös tilannekuva norminpurkutavoitteessa edistymisestä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on asettanut ministeriöiden välisen *Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmän* johtamaan sääntelytaakan keventämistä ja norminpurua. Kaikki ministeriöt ovat edustettuja ohjausryhmässä. Ohjausryhmän toimikausi on 15.1.2024–28.2.2027.

Tarpeeseen kartoittaa yrityksiä ja kansalaisia haittaavia normeja ja sujuvoittaa sääntelyä on kiinnitetty huomiota myös valtioneuvoston lainsäädäntösuunnitelussa.²

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti Yksi sisään, yksi ulos -periaatetta sovelletaan kaikkeen lainvalmisteluun. Periaatteen mukaisesti hallitus on sitoutunut siihen, ettei yrityksiin kohdistuva hallinnollinen taakka kasva hallituskauden aikana. Tästä syystä yritysten hallinnollisen taakan kehitystä seurataan vuosittaisissa taakkaraporteissa. Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen tavoite on hallitusohjelman mukaisesti hallinnollisen taakan keventäminen, jolla pyritään helpottamaan yritystoimintaa ja yrittämisen edellytyksiä.

Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen ohella hallitus on asettanut myös määrällisen norminpurkutavoitteen. Hallituksen tavoitteena on kautensa aikana purkaa vähintään 300 yrityksiä ja kansalaisia arjessa haittaavaa normia. Tavoite on

---

¹ Aiempien vuosien työ- ja elinkeinoministeriön antamia hallituksen esityksiä koskevat taakkaraportit löytyvät täältä: <https://tem.fi/yksi-yhdesta-periaate>

² Hallituksen lainsäädäntösuunnitelmat ja tarkemmat tiedot yksittäisistä lainsäädäntöhankkeista ovat [valtioneuvoston verkkosivuilla](#).

laaja, sillä normilla ymmärretään tässä yhteydessä monenlaista säännöstöä: lakeja, asetuksia, sekä viranomaisen määräyksiä ja ohjeita. Norminpuruksi katsotaan varsinaisten rajoittavien säädösten poistamisen lisäksi myös toiminnallinen sujuvoittaminen esimerkiksi asiointiprosesseissa.

Hallituksen tavoitteena on myös pyrkiä vähentämään yritysten hallinnollista taakkaa lisäävää EU-sääntelyä. Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmä on seurannut säännöllisesti sekä EU-tasolla tehtävää taakankeventämistyötä että kansallisia, eri hallinnonaloilla tehtyjä toimenpiteitä EU-tason työn edistämiseksi.

Hallituksen asettamia tavoitteita yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi ja 300 normin purkamiseksi on edistetty useilla eri tavoilla osana hallitusohjelman toimeenpanoa. Tarpeeseen kartoittaa yrityksiä ja kansalaisia haittaavia normeja sekä sujuvoittaa sääntelyä on kiinnitetty huomiota myös valtioneuvoston lainsäädäntösuunnittelun yhteydessä.

Päätöksen Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen käyttöönotosta teki työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä 24.10.2023. Työtä tukee työ- ja elinkeinoministeriön laatima [soveltamisohje](#).

Hallitusohjelman mukaan *”hallitus sitoutuu siihen, että yritysten hallinnollinen taakka ei hallituskauden aikana kasva. Hallitus sitoutuu koko valtioneuvoston tasolla ’yksi sisään, yksi ulos’ -periaatteeseen, jolla huolehditaan, että uutta sääntelyä esitettäessä velvoitteita kevennetään muualta”*. Hallitusohjelman mukaisesti *”tavoitteiden etenemistä seurataan sääntelytaakkalaskurin kautta. Tunnistetaan ja uudistetaan vanhentuneita valtioneuvoston asetuksia”*.

Norminpurkutavoite todetaan hallitusohjelmassa seuraavasti: *”Hallitus sitoutuu purkamaan kautensa aikana vähintään 300 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia.”*

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä linjasi 14.10.2025, että norminpurua ja sujuvoittamistyötä on vauhditettava kaikissa ministeriöissä. Tavoite koskee myös virastoja.

2 Keskeiset käsitteet

Säätelytaakka = Viranomaisen vaatimuksista yrityksille koituvat kustannukset, jotka johtuvat lainsäädännöstä, ja joita yritys ei tosiasiansa kohtaisi ilman lainsäädäntöä.

Hallinnollinen taakka = Yrityksille lain edellyttämistä tiedonantovelvoitteista, kuten ilmoituksista ja rekisteröinneistä aiheutuvat kustannukset. Kustannus, joka ei aiheutuisi yritykselle ilman lain velvoitetta. Muodostaa osan säätelytaakasta.

Aineelliset noudattamiskustannukset = Se osa säätelytaakkaa, joka ei ole hallinnollista taakkaa. Esimerkiksi lain edellyttämät hankinnat, materiaalikustannukset, valvontamaksut tai lain edellyttämän vakuuden hankintakustannus.

Business-as-usual = Se osa yrityksen toimintaa, jonka se tekisi normaalisti osana liiketoimintaansa ilman lain velvoitteitakin. Esimerkiksi tilinpäätöksen laatimiseen ja muuhun taloudelliseen raportointiin liittyvät toimenpiteet, jotka yritys tekisi ilman lain velvoitteitakin. Business as usual -osaa ei lasketa mukaan säätelytaakkaan.

Yksi sisään, yksi ulos = Tavoite korvata lakimuutosten yrityksille aiheuttama suora kansallisesta sääntelystä, ja EU-vähimmäistason ylittävästä sääntelystä (gold-plating), johtuva säätelytaakan kasvu vastaavansuuruisella taakan keventämisellä toisessa lakimuutoksessa.

Gold-plating = EU-lainsäädännön edellyttämää vähimmäistasoa raskaampi kansallinen sääntely. Yksi sisään, yksi ulos -periaatteessa gold-platingia tarkastellaan yrityksiin kohdistuvan säätelytaakan määrän kautta.

Normi = Normilla tarkoitetaan lainsäädännön, asetusten ja määräysten lisäksi myös alemman tasoisia säädöksiä, kuten virastojen ohjeet ja menettelytavat. Normien purkamisella tavoitellaan yritysten ja kansalaisen arjen sujuvoittamista.

Omnibus = Euroopan komission ehdottama lainsäädäntöpaketti, joka kokoaa useita lainsäädäntömuutoksia yhteen. Komission esittämät omnibus-paketit voivat olla joko yksinkertaistamiseen keskittyviä tai muita lainsäädäntömuutoksia yhteen kokoavia kokonaisuuksia.

3 Yksi sisään, yksi ulos -periaate

Kevätistuntokauden 2024 alusta koko valtioneuvostossa käyttöön otettu Yksi sisään, yksi ulos -periaate koskee yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja lupamaksuja kansallisesti käynnistetyissä lakimuutoksissa. Periaate ei siis koske EU-sääntelyn vähimmäistoimeenpanoa siltä osin, kun toimeenpanossa minimoidaan yrityksiin kohdistuva hallinnollinen taakka (eli vältetään kansallista gold-platingia).

Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen toteutumista seurataan vuosittaisen taakkataseen avulla. Periaatteen mukaisesti tavoitteena on, että taakkatase on negatiivinen koko Petteri Orpon hallituksen hallituskauden ajalta hallituskauden päättyessä vuonna 2027.

Tarkoituksenmukaisuussyistä periaatteeseen on tehty eräitä rajauksia. Periaatteen soveltamisen ulkopuolelle on rajattu kriisiaikoina käyttöön otettava sääntely sekä toisaalta yritystoimintaa kokonaisuudessaan edistävät lakimuutokset. Näihin luetaan seuraavat tilanteet:

1. Markkinoiden kilpailulle avaamisesta (valtiollisen monopolin purku) johtuva sääntelytaakka.
2. Kilpailun lisääminen monopolistisella markkinalla, kun sääntelytaakka kohdistuu monopolivoimaa käyttäviin toimijoihin.
3. Säännellyillä markkinoilla tehtävät ratkaisut, jotka ovat yrityksen kokonaiskustannusten kannalta edullisempia kuin voimassa oleva asiantila

Mahdollisuuksien mukaan taakkaraportoinnissa pyritään huomioimaan myös hallinnollista taakkaa ja lupamaksuja laajemmat sääntelytaakkavaikutukset, siltä osin, kun ne eivät osu rajausten piiriin. Toisaalta sellaisia yrityksiin kohdistuvia kustannusvaikutuksia ei ole huomioitu, joita ei tässä katsota sääntelytaakaksi. Sääntelytaakalla tarkoitetaan tässä yhteydessä viranomaisen asettamista velvoitteista koituvia kustannuksia. Eri markkinatoimijoiden välisten sopimusten sisältöä, mm. palkansaajakompensaatio tai sopimusehtojen kohtuullisuus, ei lueta sääntelytaakaksi, vaikka sopimuksen sisältöä koskisikin lakisääteisiä rajoituksia.

Sääntelytaakkaa arvioidaan markkinoilla toimivien yritysten osalta. Tässä raportissa ei käsitellä julkisiin toimijoihin kohdistuvia hallinnollisia kustannuksia. Julkisiin toimijoihin lasketaan tässä myös sellaiset valtio-omisteiset yritykset, joille on säädetty julkinen tehtävä.

Ministeriöillä on velvollisuus arvioida hallituksen esitysten vaikutukset yritysten kohtaamaan taakkaan euromääräisesti. Arvioinnin tukena käytetään työ- ja elinkeinoministeriön sääntelytaakkalaskuria. Työ- ja elinkeinoministeriö tukee muita ministeriöitä sääntelytaakan arvioimisessa.

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä seuraa Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen toteutumista puolivuositain. Ministerityöryhmä tekee tarvittavat poliittisen tason linjaukset, kuten esimerkiksi tarvittavat priorisoinnit taakan keventämisestä eri hankkeiden välillä. Työn etenemisestä raportoi ministerityöryhmälle ministeriöiden välinen Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmä. Ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Se huolehtii periaatteen toimeenpanosta ja koordinoi työtä ministeriöiden välillä. Sääntelytaakan kehityksen seurannasta vastaa puolestaan ministeriöiden yhteinen teknisen tason asiantuntijaverkosto.

3.1 Periaatteen soveltaminen valtioneuvostossa valtiopäivävuonna 2025

Vuoden 2025 eduskunnan kevät- ja syysistuntokausien (helmikuusta 2025 tammikuun 2026 loppuun) aikana hallitus antoi eduskunnalle yhteensä 204 hallituksen esitystä. Valtaosalla ei ole suoria yritysvaikutuksia. 8 esitystä on laskettu mukaan Yksi sisään, yksi ulos -periaatteeseen, ja niistä on arvioitu euromääräisesti vaikutus yritysten hallinnolliseen taakkaan. Lisäksi yhteensä kuudessa verotusta koskevassa hallituksen esityksessä on katsottu olleen vain vähäinen hallinnollista taakkaa lisäävä vaikutus. Näiden yhteensä 14 esityksen lisäksi yhteensä 16 esityksessä arvioitiin olevan suoria vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan, mutta niitä ei laskettu mukaan periaatteen soveltamiseen, koska näiden katsottiin kuuluvan periaatteen soveltamisrajausten piiriin (Taulukko 2). Neljä esitystä oli sellaisia, joilla mahdollisesti voi olla yrityksiin kohdistuvia kansallisesta sääntelystä johtuvia taakkavaikutuk-

sia, mutta niitä ei ole syystä tai toisesta arvioitu. Loput, eli suurin osa, hallituksen esityksistä on rajautunut periaatteen ulkopuolelle siitä syystä, ettei niillä ole ollut lainkaan suoria vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan.

Taulukko 1. Hallituksen esitykset Yksi sisään, yksi ulos -periaatteessa valtiopäivävuonna 2025 ja vaikutus yritysten taakkaan vuodessa.

Hallituksen esitys	Hallinnollinen taakka vuoden 2023 hinnoissa
VUODEN 2024 TAAKKATASE	-119,5 milj. €
HE 17/2025 Tuloverolaki (VM)	+0,4 milj. €
HE 39/2025 Veronkantolaki (VM)*	-1,2 milj. €*
HE 41/2025 YVA-laki (tuulivoimalat, YM)	+0,7 milj. €
HE 68/2025 Asbestipurkutyöt (STM)	+0 €
HE 93/2025 ALV-laki (VM):	+0,4 milj. €
HE 113/2025 Sosiaalihuoltolaki (teknologia, STM)	+0 €
HE 185/2025 Jalometallilaki (TEM)	-0 €
HE 204/2025 Patenttilaki (TEM)	-0,7 milj. €
YHTEENSÄ v. 2025 hallituksen esitykset	-0,4 milj. €
Taakkatase yhteensä v. 2025	-119,9 milj. €

Taakkavaikutukset on ilmoitettu nettonykyarvona vuodessa vuoden 2023 hinnoissa. Nettonykyarvo lasketaan 10 vuoden ajalta.

* HE:ssä 39/2025 vp (veronkantolaki) on arvioitu, että esitys tuo merkittäviä säästöjä yhteensä 15 miljoonan euron veronkannosta koituvaan hallinnolliseen taakkaan. Hallituksen esityksessä ei ole esitetty tarkempaa määrällistä arviota. Tässä raportissa on huomioitu varovaisuutta noudattaen 10 % kevennys hallinnolliseen taakkaan (1,5 miljoonaa vuoden 2025 hinnoissa).

Yhteensä valtiopäivävuoden 2025 hallituksen esitykset kevensivät yrityksiin kohdistuvaa vuotuista hallinnollista taakkaa **0,4 miljoonaa euroa** (annualisoitu nettonykyarvo vuoden 2023 hinnoissa). Edellisvuonna taakka keveni vastavasti arvioituna 119,5 miljoonaa euroa. Yhteensä siis yritysten hallinnollinen

taakka on keventynyt vuodesta 2024 lähtien **119,9 miljoonaa euroa**³ vuodessa.

Kuvio 1. Hallituksen esitykset Yksi sisään, yksi ulos -periaatteessa valtiopäivävuonna 2025.

<p>HE 17/2025 vp Tuloverolaki: +0,4 milj. €</p> <p>Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ennenaikaiset nostot lisäävät vakuutusyhtiöiden hallinnollista taakkaa.</p>	<p>HE 39/2025 vp Veronkantolaki: -1,2 milj. € (varovainen arvio)</p> <p>Muutokset keventävät merkittävästi yritysten veronkantoon liittyviä prosesseja, joiden kustannus on yhteensä arviolta 15 milj. € vuosittain.</p>
<p>HE 41/2025 vp YVA-laki (tuulivoimalat): +0,7 milj. €</p> <p>Tuulivoimaloiden hankeluettelon kokoraja lasketaan 10 voimalasta 5 voimaalaan. Muutos lisää YVA-menettelyiden määrää. Arvioitu erillismuistossa.</p>	<p>HE 68/2025 vp Asbestipurkutyöt: +0 €</p> <p>Asbestinpurkua koskevaan ennakoilmoitukseen tehdään vähäisiä muutoksia.</p>
<p>HE 93/2025 vp ALV-laki: +0,4 milj. €</p> <p>Yritysten tulee päivittää tieto-, kirjanpito- ja hintajärjestelmiään vastaamaan esitettyjä arvonlisäverokantoja.</p>	<p>HE 113/2025 vp Sosiaalihuoltolaki (teknologian hyödyntäminen): +0 €</p> <p>Asiakassuunnitelmaa laadittaessa on arvioitava, voidaanko asiakkaan palvelutarpeisiin vastata teknologisilla ratkaisuilla.</p>
<p>HE 185/2025 vp Jalometallilaki: -0 €</p> <p>Yrityksen ei jatkossa tarvitsisi ilmoittaa hakemuksella nimileiman rekisteröinnin lopettamisesta valvontaviranomaiselle.</p>	<p>HE 204/2025 vp Patenttilaki: -0,7 milj. €</p> <p>Kansallisten patenttien kielivaatimuksia kevennetään ja PRH:n menettelyitä yksinkertaistetaan.</p>

³ vastaa vuoden 2025 hinnoilla noin 231 miljoonaa euroa.

Tuulivoimapuistojen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan hankeluettelon rajan laskun (*HE 41/2025 vp*) osalta hallinnollisen taakan euromääräinen arvio laadittiin poikkeuksellisesti erillismuistiona⁴ hallituksen esityksen antamisen jälkeen. Samaan esitykseen sisältyy myös yhden luukun periaatteen toteuttamaa ympäristölupamenettelyiden sujuvoittamista, mutta tältä osin toteutunutta hallinnollisen taakan kevenemistä ei arvioitu euromääräisesti.

Yllä mainittujen lisäksi hallitus antoi valtiopäivävuonna 2025 neljä hallituksen esitystä, joilla voi potentiaalisesti olla vaikutuksia yritysten kokemaan kustannustaakkaan, mutta joista ei ole ollut mahdollisuutta laatia euromääräistä hallinnollisen taakan arviolta. *HE 12/2025 vp* (mikroliikkuminen, LVM) antaa kunnille toimivallan säännellä mikroliikkumista (mm. sähköpotkulaudat). Sääntelystä todennäköisesti koituu yrityksille hallinnollista taakkaa, mutta päätöksen teon kunnallisesta luonteesta ja paikallisista liikennemarkkinoiden eroista johtuen vaikutuksia ei ole ollut mahdollista arvioida euromääräisesti hallituksen esityksen antamisen yhteydessä.

Toisaalta *HE 111/2025 vp* (apteekit, STM) keventänee myös yksityisten terveysalan toimijoiden hallinnollisia kuluja mahdollistamalla apteekkeille korjausten tekemisen lääkärin määräämiin resepteihin. STM:n arviomuistion mukaan vaikutus koskettaisi vuosittain arviolta noin 70 000 lääketoimitusta. Keskeisin hallinnollisia kustannuksia keventävä seikka on lääkärin hyväksynnän poistuminen. Lääkärin työajan 10 minuutin säästö tapausta kohden merkitsisi noin 800 000 € arvoista säästöä lääkärin työajassa vuosittain. Merkittävä osa tästä säästöstä on julkisten terveydenhuollon kustannussäästöä. Kyseessä ei myöskään ole lakisääteinen hallinnollinen taakka, vaikka lakimuutoksella saadankin kevennettyä terveysalan toimijoiden hallinnollisia kustannuksia.

HE 160/2025 vp (uusiomateriaalien tuotteistamisen menettelyt, YM) mukaan jätelaissa säädetään uudesta luokittelumenettelystä, jossa teollisuuden sivuvirta voidaan luokitella sivutuotteeksi ja kerran jätteeksi luokitellun aineen tai

---

⁴ Muistio ”Tuulivoimaloita koskevan YVA-lain hankeluettelomuutoksen arvioitu vaikutus yritysten hallinnolliseen taakkaan” YM ja TEM 15.12.2025. <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM063:00/2023>

esineen jätestatus voidaan päättää. Hakijan kannalta positiivinen luokittelupäätös vähentää toimintaa harjoittavan yrityksen hallinnollista taakkaa (lupa, siirto-asiakirja, raportoinnit) ja muuta sääntelytaakkaa (jätteen hyödyntämiseen liittyvät aineellisoikeudelliset vaatimukset). Luokittelupäätöksen tekeminen helpottuu ja sen ennakoitavuus lisääntyy. Toisaalta teollisuuden sivuvirtojen aikaisemmat luokitukset tulee siirtymäsäännöksen mukaan saattaa uudelleenarvioitavaksi. Jos yrityksen hyödyntämää ainetta tai esinettä on käytetty uusiomateriaalina ilman viranomaisen päätöstä ja puutteellisen tiedon perusteella, voi lakimuutos johtaa materiaalin käytön rajoittamiseen tai kieltämiseen. Kyse on siis taakan lisääntymisestä, joka ilmenee sekä hallinnollisena taakana että aineellisena noudattamiskustannuksena. Harmaan alueen laajuudesta tai hyödynnettävien materiaalien laadusta on kuitenkin vain summittaisia arvioita. Näitä yrityksiä ja päätöksiä on ehkä muutamia kymmeniä.

HE 166/2025 vp (YM) lisää nikotiinipussien tuottajille velvollisuuden korvata kunnille kustannukset, jotka koituvat nikotiinipusseista aiheutuvasta roskaantumisesta. Lisäksi esitys muuttaa tiettyjen kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien kunnille maksamien korvausten määräytymisperusteita. Esitys aiheuttaa kustannuksia nikotiinipussien valmistajille ja maahantuojille, sekä vaikuttaa myös sääntelyn soveltamisalaan kuuluvien muovituotteiden tuottajien kustannuksiin. Esityksessä ei ole tarkemmin arvioitu kustannusvaikutusta yrityksiin, koska vaikutukset riippuvat asetuksella tarkemmin säädettävistä korvausten määräytymisperusteista sekä eräistä muista tekijöistä. Lakimuutos aiheuttaa myös vähäisessä määrin hallinnollista taakkaa arviolta alle sadalle nikotiinipussien valmistajalle tai maahantuojalle.

HE 79/2025 vp pantiin täytäntöön Euroopan unionissa Omnibus I -paketissa hyväksytyt kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) lykkäykset. Tältä osin hallinnollisen taakan keveneminen sisältyy kappaleessa 3.2. esitettyyn arvioon.

Lisäksi vähäisiä verotuksen muutoksista johtuvia hallinnollisen taakan vaikutuksia on seuraavilla hallituksen esityksillä:

- HE 95/2025 vp Hallituksen esitys laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta
- HE 96/2025 vp Hallituksen esitys laeiksi tupakkaverosta annetun lain ja valmisteverotuslain 72 §:n muuttamisesta

- HE 97/2025 vp Hallituksen esitys laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta (kaivosten sähköverotuen poistaminen)
- HE 98/2025 vp Hallituksen esitys laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi
- HE 125/2025 vp Hallituksen esitys laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta
- HE 156/2025 vp Hallituksen esitys laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta (konesalien sähkövero)

Taulukko 2. Soveltamisrajausten perusteella periaatteen ulkopuolelle rajatut hallituksen esitykset valtiopäivävuonna 2025⁵.

Lakiesitys ja esittelevä ministeriö	Poissulkuperuste
HE 1/2025 Patruunoiden komponenttien vienti (SM)	EU-vähimmäissääntely
HE 3/2025 Ajoneuvolaki ja rikosrekisterilaki (LVM)	EU-vähimmäissääntely
HE 16/2025 Rahapelilaki (SM)	Markkinoiden avaaminen
HE 27/2025 Kyberturvallisuuslaki, NIS-2 (LVM)	EU-vähimmäissääntely
HE 37/2025 Biopolttonaineet ja -nesteet (TEM)	EU-vähimmäissääntely
HE 42/2025 Uusiutuvan energian lupamenettelyt, REDIII (YM)	EU-vähimmäissääntely
HE 66/2025 Liikenteen palvelut (LVM)	Markkinoiden avaaminen
HE 67/2025 Energiatehokkuuslaki (TEM)	EU-vähimmäissääntely
HE 68/2025 Asbestipurkutyöt (STM) (osittain)	EU-vähimmäissääntely
HE 74/2025 Gigabitti-infrastruktuuriasetus (LVM)	EU-vähimmäissääntely
HE 77/2025 Metsäkatoasetuksen valvonta (MMM)	EU-vähimmäissääntely
HE 85/2025 Uusiutuvat polttoaineet (TEM)	EU-vähimmäissääntely

⁵ Hallitus peruutti 22.9.2025 eduskuntakäsittelyn aikana vuoden 2024 vuosiraportin poissulkulistauksessa listatun alkoholilakia (kotiinkuljetus) koskevan hallituksen esityksen HE 173/2024 vp (STM). Lakimuutos sisältyy osin esitykseen HE 131/2025 vp.

Lakiesitys ja esittelevä ministeriö	Poissulkuperuste
HE 111/2025 Apteekkitalous ja itsehoitolääkkeet (STM)	Markkinoiden avaaminen
HE 120/2025 Kuluttajansuojalaki ja kuluttajaluotot (OM)	EU-vähimmäissääntely
HE 125/2025 EU:n datasäädös (LVM)	EU-vähimmäissääntely
HE 131/2025 Alkoholilaki (STM)	Markkinoiden avaaminen

Poissulkuperusteilla tarkoitetaan tässä syitä olla soveltamatta Yksi sisään, yksi ulos -periaatetta, vaikka hallituksen esitys sisältäisi suoria vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan. Vuoden 2025 kevät- ja syysistuntokausien aikana on sovellettu vain kahta poissulkuperustetta. *EU-vähimmäissääntelyä* koskeva soveltamisrajaus tarkoittaa niitä hallituksen esityksiä, joissa yrityksiin kohdistuva hallinnollinen taakka johtuu EU-sääntelyn vähimmäistoimeenpanosta Suomessa toimivien yritysten kannalta edullisimmalla tavalla. *Markkinoiden avaamista* koskeva soveltamisrajaus taas tarkoittaa tilannetta, jossa lainsäädännöllä mahdollistetaan kilpailullinen yritystoiminta kokonaan uudella liikeyrityksessä liiketoiminnassa. *HE 16/2025 vp* purkaa osin Veikkauksen rahapelimonopolia, *HE 66/2025 vp* avaa markkinoita rautatieliikenteen osalta, *HE 111/2025 vp* laajentaa itsehoitolääkkeiden myyntikanavaa ja *HE 131/2025 vp* mahdollistaa alkoholin etämyynnin.

3.2 EU-sääntelyn aiheuttama taakka suomalaisyrityksille

Sääntelytaakan keventäminen on ollut viime vuosina erittäin korkealla Euroopan unionin (EU) päätöksentekoagendalla. Komissio on ilmaissut vahvan sitoutumisensa keventää EU-sääntelyn hallinnollista taakkaa vuosittaisessa työohjelmassaan, ja jäsenvaltiot ovat toistuvasti korostaneet omaa sitoutumistaan sekä Eurooppa-neuvostossa että eri neuvostokokoonpanoissa. EU-tason tavoite on vähentää yritysten raportointivelvoitteista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa yleisesti 25 %. Pienten ja keskisuurten yritysten osalta tavoite on 35 %. Euromääräisesti tämä tarkoittaisi 37,5 miljardin euron kevennystä hallinnolliseen taakkaan EU:ssa komission toimikauden loppuessa vuonna 2029.

Euroopan komissio ei enää aktiivisesti toteuta omaa *Yksi sisään, yksi ulos (One-in, One-out)* -periaatetta. Sitä sovellettiin komission mukaan vuosina

2022–2024. Sen sijaan komissio on alkanut toteuttaa sääntelyn yksinkertaistamista esittämällä sääntelyä keventäviä *Omnibus*-aloitteita. Vuoden 2025 aikana esitetyt 10 Omnibus-lakipakettia keventäisivät komission arvion mukaan **yri­tysten hallinnollista taakkaa 11,9 miljardia euroa vuosittain**⁶.

Taulukko 3. Komission vuonna 2025 antamat Omnibus-aloitteet.

Omnibus-aloite	Yksinkertaistettavat EU-säädökset	Yritysten hallinnollisen taakan kevennys
I Kestävyys	Kestävyysraportointi (CSRD), Asianmukaisen huolellisuuden vaatimukset (CS3D) ja hiilirajamekanismi (CBAM)	4,5 miljardia euroa vuodessa
II Investoinnit	InvestEU ja Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR)	350 milj. euroa ohjelmakaudella
III Maatalous	Yhteinen maatalouspolitiikka (CAP)	1,58 miljardia euroa vuodessa
IV Pienet midcap-yri­tykset ym.	Uusi yrityskategoria säädösten velvoitteisiin, tuotesääntelyn digitalisointi, yhteiset ominaisuudet, F-kaasut, henkilötietojen arkistointi, patterit, GDPR	380 miljoonaa euroa vuodessa
V Puolustus	Puolustusteollisuutta koskevat EU-säädökset	710 milj. euroa vuodessa
VI Kemikaalit	Kosmetiikka, lannoitteet ja kemikaalien luokittelu ja tuotemerkintä	363 miljoonaa euroa, josta 290 milj. vuosittain
VII Digi	Datasääntely (datasäädös ja GDPR), kyberturvallisuus ja tekoälyasetus	1,2 miljardia euroa vuodessa
VIII Ympäristö	Teollisuuspäästöjen raportointi, jätteet, laajennettu tuottajavastuuraportointi, paikallistietoinfrastruktuuri, YVA ja luvat	1 miljardi euroa, josta 890 milj. vuosittain
IX Autot	Moottorijoneuvojen tekniset vaatimukset ja testaus	50,8 miljoonaa euroa vuodessa
X Ruoka	EU:n ruokaturvallisuussääntely; mm. torjunta-aineet, biosidit, ravintolisät ym.	428 miljoonaa euroa vuodessa

Lähde: Euroopan Komissio

⁶ BKT-osuuden perusteella jakaen tämä tarkoittaisi Suomen osalta noin 180 miljoonan euron kevennystä yritysten hallinnolliseen taakkaan.

Varsinaisten Omnibus-pakettien lisäksi komissio on laatinut myös eräitä muita sääntelytaakkaa keventäviä ehdotuksia. Tällaisia ovat esimerkiksi verkkopaketti (Grids) ja metsäkatoasetuksen (EUDR) sujuvoittaminen. Lisäksi suunnitella olevia Omnibus-paketteja ovat muun muassa energiatuotelainsäädäntö, verotus ja kansalaiset.

Vaikka komissio on esittänyt sääntelyä keventäviä Omnibus-paketteja, on se myös tuonut valmisteluun uusia taakkaa lisääviä EU-säädöksiä. Syksyn 2025 EU:n puheenjohtajamaana toiminut Tanska kiinnitti erityistä huomiota uuden EU-sääntelyn tuomaan taakkaan. Tanskan arvion mukaan uutta taakkaa tuottaa esimerkiksi vuonna 2025 valmistelussa olleet *CMRD 6 -direktiivi*⁷ ja *Tieliikennekeelpoisuuspaketti*. Lisäksi vuosina 2023–2024 komissio on antanut aloitteet koskien *digitaalista euroa, harjoittelijadirektiiviä, viherväittämiä, liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä, rahoitusdatan saatavuutta koskevaa kehystä ja ajoneuvojen suunnittelua koskevia kiertotalousvaatimuksia*. Näillä kaikilla on arvioitu olevan merkittäviä yrityksiin kohdistuvia sääntelytaakkaa lisääviä vaikutuksia.

Yhteensä Tanskan kokoamien komission arvioiden mukaan kaikki vuonna 2025 valmistelussa olevat EU-lakialoitteet aiheuttaisivat **yrittäjille hallinnollista taakkaa 1,4–1,5 miljardia euroa vuosittain** ja **muita sääntelyn noudattamiskustannuksia 11,9–19,6 miljardia euroa vuosittain**.^{8,9}

Vuonna 2025 on lisäksi tullut voimaan eräitä muita yrityksille taakkaa aiheuttavia EU-säädöksiä, kuten *pakkausjäteasetus* (PPWR) ja *asetus poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentumisesta*. Soveltaminen alkoi vuoden 2025 aikana *datasäädöksessä* ja *esteettömyysdirektiivissä*. *Metsäkatoasetuksen* (EUDR) osalta joulukuussa 2025 päätettiin yksinkertaistaa sääntelyn velvoitteita ja viivästää sääntelyn voimaantuloa vuodella eteenpäin.

---

⁷ Syöpäsairautta aiheuttavat tekijät ja perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumisesta koskevan sääntelyn muuttaminen

⁸ Issues note for ECOFIN 12 December 2025. Economic consequences of EU legislation. Tanskan puheenjohtajuus, Euroopan unionin neuvosto 5.12.2025. 16234/25

⁹ BKT-osuuden perusteella jakaen tämä tarkoittaisi Suomen osalta noin 20 miljoonan euron lisäystä hallinnolliseen taakkaan ja 180–300 miljoonan euron lisäystä sääntelyn noudattamiskustannuksiin.

Esimerkki: metsäkatoasetuksen taakka-arvio

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista sekä siihen liittyviksi laeiksi (*HE 77/2025 vp*¹⁰) on esitetty PTT:n selvitykseen perustuvia arvioita alkuperäisen metsäkatoasetuksen yrityksille aiheuttamasta taakasta. Sitten EU-säädöstä on yksinkertaistettu ja voimaantuloa viivästetty. PTT:n mukaan vaikutukset olisivat kohdistuneet Suomessa arviolta 6 000 yritykseen. Yrityksille muodostuisi hallinnollista taakkaa toimijoiden asianmukaisen huolellisuuden järjestelmien perustamisesta, tietojen keräämisestä ja ylläpitämisestä sekä DD-vakuutuksen tietojen kokoamisesta.

PTT:n selvityksen perusteella pienille yrityksille järjestelmien ja menettelyjen perustamiskustannusten vaihteluväli oli 0–15 000 euroa ja vuosittaisen ylläpidon 0–18 000 euroa. Keskisuurten yritysten DD-järjestelmän perustamiskustannusten vaihteluväli oli 15 000–250 000 euroa ja vuosittaisen ylläpidon 5 000–60 000 euroa. Suurille yrityksille perustamiskustannusten suuruudeksi arvioitiin 7 000–6 000 000 euroa ja vuosittaisiksi ylläpitokustannuksiksi 19 000–2 000 000 euroa.

Nautasektorin yritysten arvioidut kustannukset suurille yrityksille olisivat olleet asianmukaisen huolellisuuden menettelyiden käyttöönoton osalta keskimäärin 1,1 miljoonaa euroa ja vuosittaisen ylläpidon osalta keskimäärin noin 0,3 miljoonaa euroa. Keskisuurilla toimijoilla käyttöönotokustannukset olisivat olleet keskimäärin 135 000 euroa ja vuotuiset ylläpitokustannukset noin 29 000 euroa. Pienten yritysten osalta kustannukset olisivat olleet vastaavasti perustamisen osalta noin 8 000 euroa ja ylläpidon osalta 3 000 euroa vuodessa.

Metsäsektorin osalta kustannukset suurille yrityksille olisivat käyttöönoton osalta keskimäärin 3,2 miljoonaa euroa ja vuosittaisen ylläpidon osalta 0,7 miljoonaa euroa. Keskisuurille yrityksille käyttöönoton kustannukset olisivat keskimäärin 135 000 euroa ja vuotuinen ylläpito 29 000 euroa. Pienten yritysten osalta kustannukset olisivat vastaavasti perustamisen osalta 14 000 euroa ja ylläpidon osalta 7 000 euroa vuodessa.

---

¹⁰ Asian käsittely eduskunnassa on pysähtynyt EU:n hyväksytyä metsäkatoasetuksen velvoitteiden yksinkertaistamisen ja voimaantulon myöhästämisen yhdellä vuodella. Taakka-arvio kuvaa säädöstä ennen siihen joulukussa 2025 päätettyjä muutoksia.

EU-sääntelyn vaikutuksista suomalaisten yritysten sääntelytaakkaan ei ole olemassa kattavaa tietoa. EU-tasolla tietoa komission antamista direktiivi- ja asetusehdotusten taakkavaikutuksista on komission vaikutusarvioissa siltä osin, kun niitä on laadittu ja taakkavaikutuksia on arvioitu. Komission vaikutusarvioissa ei kuitenkaan tyypillisesti eroteta vaikutuksia jäsenmaittain. Tästä syystä kansallisesti on toisinaan päädytty tekemään erillisselvityksiä EU-sääntelyn vaikutuksista.

Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmässä seurataan EU-tasolla tehtävää yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen tähtäävää työtä. Ohjausryhmässä on myös pohdittu uusia keinoja vaikuttaa tulevaan EU-tason taakkaan.

Ohjausryhmän toimeksiannosta toteutettiin EU-8 (kilpailukyky) -jaoston kautta sidosryhmille kysely näkemyksistä, mitä konkreettisia EU-säädöksiä tulisi lähivuosina pyrkiä sujuvoittamaan. Valtaosassa vastauksia ongelmaksi nähtiin eritoten säädöksen sisältö. Toiseksi yleisin toive oli muuttaa säädöksen toimeenpanoa. Vain harvoissa vastauksissa haluttiin muuttaa raportointisykliä tai ainoastaan selkeyttää säädöstä taikka poistaa säädös kokonaan. Yksikään vastaaja ei toivonut ensisijaisesti säädöksen soveltamisalan muuttamista. Useista vastauksista keränneitä EU-säädöksiä olivat esimerkiksi pakkaus- ja pakkausjäteasetus (PPWR), metsäkatoasetus (EURD), jätedirektiivi, uusiutuvan energian direktiivi (REDIII), luomusasetus ja kertakäyttömuoviasetus.

Suomessa ministeriöt ovat tehneet priorisointia sen suhteen, mitä EU-säädöksiä tulisi jatkossa yksinkertaistaa. Työ on vielä kesken.

Sääntelyn sujuvoittaminen on vahvasti esillä myös EU-komission vuoden 2026 työohjelmassa¹¹. Yksittäisten EU-lainsäädäntöä yksinkertaistavien ehdotusten lisäksi, komissio on julkaisemassa paremman sääntelyn tiedonannon vuoden 2026 toisella neljänneksellä. Komission edellinen paremman sääntelyn tiedonanto julkaistiin 12.2.2025¹².

---

¹¹ [Komission työohjelma 2026](#)

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025DC0047>

3.3 Yksi sisään, yksi ulos -periaatteen jatkokehittäminen

Yksi sisään, yksi ulos -periaatetta on jatkettu vuonna 2025 samalla mallilla kuin edeltävänä vuonna. Euromääräisten arvioiden kattavuus on pysynyt korkeana, joskaan ei aivan täytä 100 % tavoitetta. Toisaalta vailla taakka-arviota olevat tapaukset ovat joko mittaluokaltaan vähäisiä tai oikeudellisilta vaikutuksiltaan epäselviä.

Kokonaisuudessaan valtiopäivävuonna 2025 annetuilla hallituksen esityksellä on ollut varsinkin edeltävään vuoteen verrattuna vain maltillisesti kansallisesta sääntelystä juontuvia vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan. Taakkataseen saldo onkin säilynyt lähes ennallaan edellisvuoteen nähden.

Vuoden aikana on myös selvitetty tarvetta ja mahdollisuutta alkaa seurata myös valtioneuvoston asetusten taakkavaikutuksia. Etsinnän tuloksena on löytynyt vain yksittäisiä asetusmuutoksia, joilla voitaisiin katsoa olevan suoria vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan. Yhtä tällaista valmistelussa ollut asetusmuutosta ei lopulta koskaan annettu. Seurannan perusteella asetusten merkitys hallinnollisen taakan kannalta ei vaikuta erityisen merkittävältä.

Ministeriöiden edellytykset ja resurssit laatia itsenäisesti euromääräisiä taakka-arvioita ovat edelleen vaihtelevat. Edellytykset ovat parhaat niissä ministeriöissä, joissa yrityksiä koskevaa lainsäädäntöä on paljon. Niissä ministeriöissä, joissa vain harvoin säädetään yrityksiä velvoittavaa lainsäädäntöä, on tyypillisesti vähemmän tämänkaltaista arviointiosaamista, ja enemmän tarvetta valtioneuvoston yhteiselle tuelle, jota työ- ja elinkeinoministeriö tarjoaa.

Oman haasteensa yritysten hallinnollisen taakan seurantaan tuo EU-lainsäädäntö. Komissio ei enää noudata omaa One-in, One-out -politiikkaansa. Varsinkin, kun viime aikoina merkittävä osa yrityksiä suoraan velvoittavasta EU-sääntelystä on annettu EU-asetuksina ja kansallisen lainsäädännön tehtäväksi on lähinnä jätetty valvonta, ei EU-sääntelyn taakkavaikutuksia käytännössä

ole mahdollista nykyisillä resursseilla seurata kansallisella tasolla. Yksi mahdollinen EU-tason ratkaisu on neuvoston päätelmissä¹³ joulukuussa 2025 hyväksytty malli, jossa EU:n neuvosto kulloisenkin puheenjohtajamaan johdolla seuraisi valmistelussa olevien EU-säädösten kustannusvaikutuksia sekä yrityksiin että julkiseen hallintoon. Tällöin voisi olla mahdollista muodostaa koko EU:n tasolla jonkinlainen kokonaiskuva sääntelytaakan kehityksestä.

Yritysvaikutusarvioinnin koulutus ja tuki lainvalmistelijoille on käytännön kokemuksessa havaittu keskeiseksi ja sitä on aikomus jatkaa.

---

¹³ Conclusions on simplification and better regulation 16201/25 (hyväksytty yleisten asioiden neuvostossa 16.12.2025) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16201-2025-INIT/en/pdf>

4 Norminpurku

Pääministeri Orpon hallitus on sitoutunut kautensa aikana purkamaan vähintään 300 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia. Norminpurun määrällinen tavoite koskee kaikkia ministeriöitä ja hallinnonaloja.

Valtiopäivävuonna 2025 työtä on jatkettu kaikkien ministeriöiden kesken Hallinnollisen taakan keventämisen ja norminpurun ohjausryhmässä. Työtä tehdään yksi sisään, yksi ulos -periaatteen toimeenpanon rinnalla. Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriryhmä seuraa myös norminpurun toteutumista puoli-vuosittain.

Ohjausryhmässä on vahvistettu ministeriöiden yhteisiä tulkintoja siitä, mikä lasketaan mukaan normipuruksi. Normin käsite on laaja ja sen veloitteen tai esteen teknisen muodon sijaan tarkastelua on pyritty käymään yrityksen tai kansalaisen haitan näkökulmasta. Yksittäinen muutos on otettu mukaan norminpurkuseurantaan, jos siitä odotetaan koituvan helpotusta joko yrityksen tai kansalaisen arkiseen toimintaan.

Normin käsitteen ollessa väljä, se pitää sisällään monenlaista säännöstöä. Norminpurkuseurannassa on mukana ministeriöiden tuottamien lakiesitysten ja asetusten lisäksi myös viranomaisen asettamia ohjeita ja menettelytapoja. Seurantaan on otettu mukaan edellisvuoden tapaan myös toimintaa sujuvoittavat toimenpiteet, kuten erilaisten prosessien helpottaminen, sillä näillä voi olla isokin merkitys arjen haitan näkökulmasta.

Ensimmäisen seurantavuoden 2024 aikana normeja purettiin yhteensä 133. Tällöin suurin osa puretuista normeista tuli kahdesta eri lakihankkeesta. Ympäristöministeriössä valmisteltu hallituksen esitys rakentamislain muutoksista ja työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltu hallituksen esitys paikallisen sopimisen edistämistä koskevaksi lainsäädännöksi tuottivat yhteensä yli puolet purettujen normien kokonaismäärästä. Valtiopäivävuonna 2025 yksittäisiä purettuja normeja on löytynyt hieman hitaammin, sillä niitä on pääsääntöisesti kertynyt vain muutama per hanke. Norminpurku etenee silti tavoitteen mukaisessa aikataulussa.

Hallitus peruutti 22.9.2025 eduskuntakäsittelyn aikana alkoholilakia (kotiinkuljetus) koskevan hallituksen esityksen HE 173/2024 vp, joka oli mukana norminpurkuseurannassa ja josta oli laskettu 3 purettua normia. Peruutuksen myötä vuoden 2024 norminpurkuseurannan tulos oli 130 purettua normia.

Ohjausryhmän työn lähtökohtana on, että mahdollisuuksia turhien, tarpeettoman yksityiskohtaisten tai raskaiden normien poistamiseen ja selkeyttämiseen tarkastellaan aina, kun sääntelyyn ollaan tekemässä muutoksia. Ohjausryhmän kautta ministeriöitä on kannustettu tekemään tarkastelua kaikissa hallituskauden säädöshankkeissa nimenomaan yritysten ja kansalaisen näkökulmasta.

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä kiinnitti 14.10.2025 huomiota norminpurun hidastumiseen ministeriöissä ja linjasi, että norminpurkua ja sujuvoittamistyötä on vauhditettava kaikissa ministeriöissä. Tavoite koskee myös virastoja. Mahdollisuuksia vauhdittaa norminpurkutyötä arvioitiin yhdessä ministeriöiden kanssa, ja työn etenemistä seurattiin säännöllisesti ohjausryhmän kokouksissa.

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmiltä on valtiopäivävuoden 2025 loppuun mennessä saatu yhteensä lähes 150 ehdotusta purettavista normeista. Ehdotukset arvioidaan toimivaltaisissa ministeriöissä. Ehdotusta koskevan säädösehdotuksen, viranomaisohjeistuksen tai vastaavan muutoksen valmistuessa muutos otetaan mukaan norminpurkulaskentaan.

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmien ehdotuksia on edistetty mm. sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellussa valtioneuvoston asetuksessa 503/2025, jonka mukaan optikot voivat jatkossa määrätä silmälaseja aiempaa laajemmin, ympäristöministeriössä valmistellussa laajassa yhden luukun palveluiden lain-säädäntöhankkeessa (HE 41/2025 vp) sekä valtiovarainministeriössä valmistellussa hallituksen esityksessä laiksi veronkantolain muuttamisesta, jossa selkeytetään ja yksinkertaistetaan verojen maksamista koskevaa menettelyä (HE 39/2025 vp). Lisäksi on tehty toiminnallisia muutoksia, kuten tulkintalinjausten päivityksiä ja valvojen ohjeistusta mm. sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla liittyen yksityisten sairaanhoitokuljetuskaluston käyttöönottoprosessien korvaamiseen ilmoitusmenettelyllä ja ammatinharjoittajalääkäreiden muutosilmoitusten tekemisen helpottamiseen viranomaiselle.

Eri hallinnonaloilla on käynnissä hankkeita, jotka liittyvät hallituspuolueiden eduskuntaryhmien norminpurkuehdotuksiin. Hankkeet etenevät oman aikataulunsa mukaisesti asiasta vastaavissa ministeriöissä. Näitä ovat mm. sisäministeriössä valmistettava passien ja henkilökorttien voimassaoloajan pidentäminen sekä ampumaratojen toiminnan turvaaminen ja uusien ampumaratojen perustamisen edistäminen ja oikeusministeriössä valmistettava osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen. Kukin ministeriö arvioi omaa hallinnonalaansa koskevat ehdotukset ja edistää niitä oman toimivaltansa puitteissa.

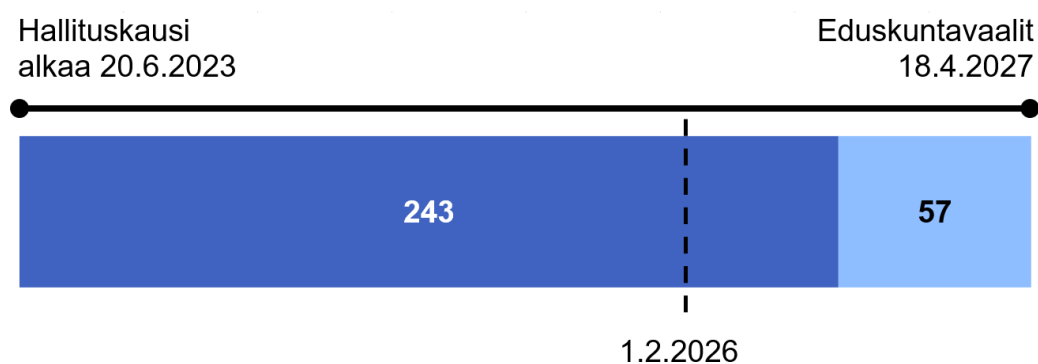
Hallituksen muut norminpurkuun ja sujuvoittamiseen tähtäävät hankkeet, kuten valtiovarainministeriön *Kuntien normien keventäminen ja kuntakokeilut sekä Digitalisaation esteiden purkaminen* -hanke etenevät omien tavoitteidensa ja aikataulunsa mukaisesti. Eri hankkeiden välillä tehdään yhteistyötä, mutta pääsääntöisesti tarkastelun kohteet ja tavoiteasetannat ovat erilaisia.

Keskeisin ero norminpurkutavoitteen ja yritysten hallinnollisen taakan keventämisen tavoitteen (yksi sisään, yksi ulos) välillä on se, että hallinnollinen taakka on suppeammin määritelty ja euroissa mitattava, ja sitä tarkastellaan vain yritysten osalta. Norminpurku taas voi olla hallinnollisen taakan keventämistä laajempi toiminnan helpottamista koskeva yksittäinen muutos, ja se voi kohdistua yritysten lisäksi myös kansalaisiin. Sääntelytaakkalaskurilla arvioidaan uuden lainsäädännön vaikutusta yritysten hallinnolliseen taakkaan, kun taas norminpurussa pyritään tekemään muutoksia olemassa oleviin käytäntöihin toiminnan sujuvoittumiseksi.

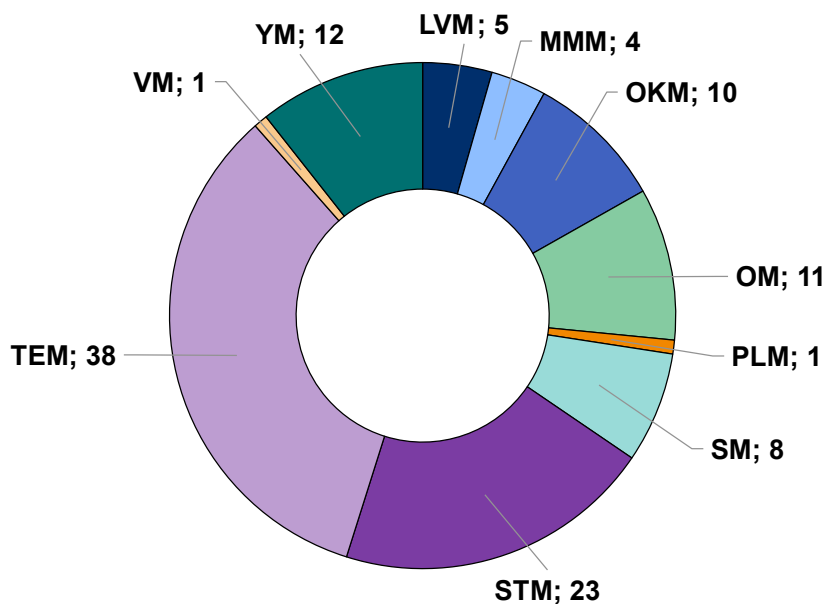
4.1 Purettujen normien seuranta

Tammikuun 2026 loppuun mennessä ministeriöt ovat tunnistaneet 113 purettua normia lisää. Vuonna 2024 laskettiin 130 purettua normia. Yhteensä hallituskaudella on purettu 243 normia. (kuvio 2).

Kuvio 2. Kokonaislukumäärä hallituskauden aikana puretuista normeista.

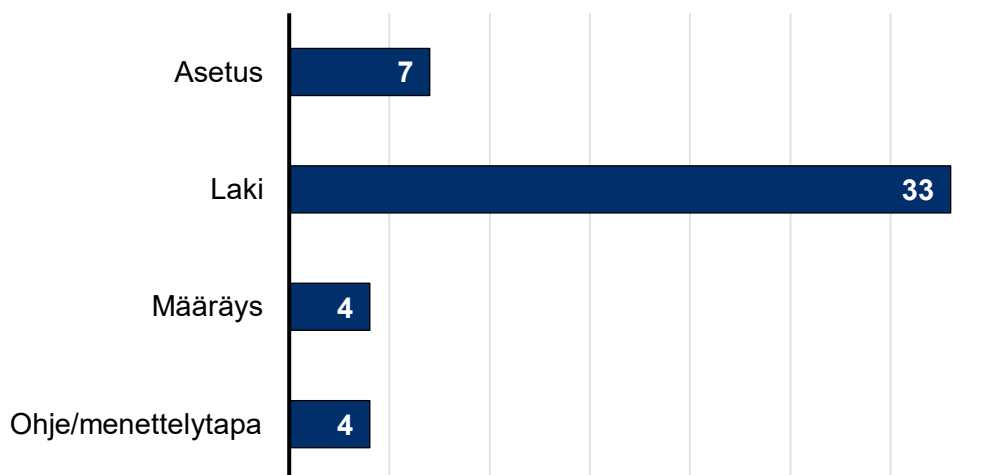
Kuvio 3. Uudet puretut normit ministeriöittäin, lkm.

Kuviossa 3 on havainnollistettuna edellisen vuosiraportin julkaisun jälkeen tunnistetut norminpurut ministeriöittäin. Eniten purettuja normeja (38 kpl) oli työ- ja elinkeinoministeriöllä, toiseksi eniten (23 kpl) sosiaali- ja terveysministeriöllä.

Norminpurun laskennassa on mukana hallituksen antamia hallituksen esityksiä, joissa poistetaan tiettyjä velvoitteita edellyttäviä lainkohtia. Laskennassa on mukana myös valtioneuvoston ja ministeriöiden asetuksia sekä virastotason määräyksiä, jotka poistavat tiettyjä velvoitteita. Lisäksi laskentaan on otettu mukaan viranomaisen ohjeita ja toimintatapoja, jotka sujuvoittavat yrityksen tai kansalaisen toimintaa. Jokaisesta kokonaisuudesta on pyritty tunnistamaan yksittäisiä purettavia normeja.

Kuvio 4. Säädöstaso niille hankkeille, joista on tunnistettu purettavia normeja, hankkeiden lukumäärä.

Laskennassa on mukana myös säädösmuutoksia, joissa ei varsinaisesti kumota tai poisteta säännöksiä. Joissain tapauksissa myös normia muuttamalla, tai selkeyttämällä voidaan saavuttaa käytännön toimintaa helpottava muutos, joka vastaa hallitusohjelman tavoitetta 300 yrityksiä ja kansalaisia haittaavan normin purkamisesta. Normi on laskettu mukaan tulokseen, kun hallitus on antanut asiaa koskevan hallituksen esityksen eduskunnalle.

Tämänhetkinen listaus ei ole tyhjentävä ja täydentyy työn edetessä.

Taulukko 4. Vuonna 2025 lasketut puretut normit.

Ministeriö	Hankkeen nimi ja tunnus	Purettujen normien lukumäärä
TEM	Määräaikaiset, takaisinottovelvollisuus ja lomautusilmoitus (HE 199/2025 vp)	3
TEM	HE työsopimuslain, merityösopimuslain ja työttömyysturvalain muuttamisesta (individuaalinen irtisanomisperuste) (HE 158/2025 vp)	2
TEM	HE kaupparekisterilain muuttamisesta (HE 193/2024 vp)	1
TEM	Jalometallituotteista annetun lain ja asetuksen muuttaminen (HE 185/2025 vp)	2
TEM	HE laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä (Finnvera Oyj:tä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus) (HE 64/2025 vp)	13
TEM	HE Kaivoslain muuttamisesta (HE 165/2025 vp)	1
TEM	Hallituksen esitys laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain muuttamisesta (HE 148/2025 vp)	1
TEM	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 147/2024 vp)	1
TEM	Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp)	3
TEM	Valtioneuvoston asetus valtakunnallisista työvoimapula-aloista TEM/2025/74	1
TEM	HE Patenttilaiksi (HE 45/2025 vp)	6
TEM	Sähkömarkkinalaki ja maakaasumarkkinalaki (HE 45/2025 vp)	4
OM	HE pienten riita-asioiden menettelystä (HE 89/2025 vp)	1

Ministeriö	Hankkeen nimi ja tunnus	Purettujen normien lukumäärä
OM	Edunvalvontaa ja edunvalvontavaltuutusta koskevan sääntelyn ajantasaistaminen (HE 69/2025 vp)	10
VM	HE laiksi veronkantolain muuttamisesta (HE 39/2025 vp)	1
LVM	Määräyshanke erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista (TRAFICOM/621106/03.04.03.00/2023)	1
LVM	Määräyshanke traktorin käyttövoiman, renkaiden ja vanteiden muuttamisesta (TRAFICOM/218559/03.04.03.00/2024)	1
LVM	Määräys rautatiejärjestelmän energiaosajärjestelmästä (TRAFICOM/495761/03.04.02.00/2023)	1
LVM	Määräys liikennöinnistä reiteillä, johon kohdistuu käyttörajoituksia (TRAFICOM/663654/03.04.00.00/2025)	1
LVM	Määräys ilma-alushuoltajan kansallisista vaatimuksista (TRAFICOM/126462/03.04.00.00/2022)	1
STM	Apteekkitalouden uudistamista koskeva lainsäädäntö (lääkelaki ja laki sähköisestä lääkemääräyksestä) (HE 111/2025 vp)	2
STM	Hallituksen esitys laiksi alkoholilain muuttamisesta (alkoholijuoman toimittaminen, etämyynti ja markkinointi) (HE 131/2025 vp)	4
STM	Terveystieteiden lain muuttaminen, ennakkoterveystarkastukset. (HE 118/2025)	1
STM	Valtioneuvoston asetus terveydenhuoltolain ammattihenkilöistä annetun asetuksen 16 §:n kumoamiseksi STM020:00/2025, säädösnumero 503/2025	1
STM	Valtioneuvoston asetus terveydenhuoltolain ammattihenkilöistä annetun asetuksen 17 §:n kumoamiseksi STM032:00/2025, säädösno 975/2025	1

Ministeriö	Hankkeen nimi ja tunnus	Purettujen normien lukumäärä
STM	Laivaväen asuin ympäristöstä aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen uudistaminen ja asuin ympäristöstä ja ruokahuollosta kalastusaluksella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen STM115:00/2024, säädösnumero 103/2025	5
STM	Palkansaajan työssäoloehdon euroistaminen (HE 73/2023 vp)	1
STM	Hallituksen esitys eduskunnalle yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi (HE 112/2025 vp)	1
STM	Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 115/2025 vp)	2
STM	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 118/2025 vp)	1
STM	Yksityisten sairaanhoitokuljetuskaluston käyttöönottolupaprosessien korvaaminen ilmoitusmenettelyllä	1
STM	Soteri: Helpotetaan ammatinharjoittajalääkäreiden muutosilmoitusten tekemistä lupaviranomaiselle	1
STM	Soteri: Palvelutuottajan muutto olisi vain käyntiosoitteen muutos olemassa olevaan palvelupisteeseen	1
STM	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta (HE 195/2025 vp)	1
YM	Yhden luukun palvelujen lainsäädäntöhanke (HE 41/2025 vp)	8
YM	Hallituksen esitys laeiksi jätelain, ympäristönsuojelulain, hallinto-oikeuslain ja tuomioistuinlain muuttamisesta (HE 160/2025 vp)	3
YM	Ympäristöministeriön asetus rakentamisen suunnittelumallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä (1340/2025)	1

Ministeriö	Hankkeen nimi ja tunnus	Purettujen normien lukumäärä
PLM	HE laeiksi asevelvollisuuslain 2 ja 49 §:n, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 19 ja 28 §:n sekä siviilipalveluslain muuttamisesta HE 75/2025 vp)	1
MMM	Suden kiintiömetsästystä koskeva metsästyslain muutos (HE 173/2025 vp)	1
MMM	Valtioneuvoston asetus huoneistotietojärjestelmästä (303/2024)	1
MMM	HE 162/2025 vp laiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n ja kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	2
OKM	Lainsäädäntöhanke ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen uudistamiseksi (kaksoistutkintouudistus) (HE 197/2025 vp)	1
OKM	HE laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta (HE 111/2024 vp)	2
OKM	Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palataan ilmoitusmenettelyyn, jotta kevennetään palveluiden järjestäjien hallinnollista työtä (HE 55/2025 vp)	2
OKM	Hallitus uudistaa varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskevan lainsäädännön (HE 54/2025 vp)	1
OKM	Valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä OKM071:00/2024	1
OKM	Kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttaminen (HE 102/2025 vp)	3
SM	Rahapelijärjestelmähanke (HE 16/2025 vp)	3
SM	Poliisihallituksen asettaman yleisötilaisuusasioiden tapahtumaturvallisuuteen erikoistuneen ohjausryhmän suositukset poliisilaitoksille, pelastuslaitoksille ja Tukesille	5
	Yhteensä	113

4.2 Norminpurku jatkossa

Jotta 300 puretun normin tavoite voidaan saavuttaa hallituskauden loppuun mennessä, on tarkasteltava entistä tarkemmin mahdollisuuksia poistaa turhia velvoitteita aina, kun lainsäädäntöön ollaan tekemässä muutoksia. Lisäksi on entistä tärkeämpää tarkastella virastotasolla annettuja ohjeistuksia ja velvoitteita. Ohjausryhmässä on hyvä käydä myös keskustelua siitä, miten työtä sääntelyn sujuvoittamiseksi ja turhien velvoitteiden poistamiseksi on paras tehdä jatkossa.

Liitteet

Taulukko 5. Kuvaus uusista puretuista normeista.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Määräaikaiset, takaisinottovelvollisuus ja lomautusilmoitus (HE 199/2025 vp)	Laki	Poistetaan takaisinottovelvollisuus ja lyhennetään lomautusilmoitusaikaa. Mahdollistetaan ensimmäinen määräaikainen työsuhde ilman erillistä perustetta.	
HE työsopimuslain, merityösopimuslain ja työttömyysturvalain muuttamisesta (individuaalinen irtisanomisperuste) (HE 158/2025 vp)	Laki	Yksittäisen yrityksen tasolla muutokset helpottaisivat työntekijän henkilöperusteista irtisanomista, kun irtisanomisperusteelta ei enää edellytettäisi erityistä painavuutta. Kokonaisharkinnan osalta työntekijän aiempi moitittava toiminta voitaisiin ottaa selvemmin huomioon. Irtisanomismenettelyä helpottaisi myös se, ettei työnantajalla olisi enää velvollisuutta selvittää mahdollisuutta tarjota työntekijälle muuta työtä, jos kyse on muuhun kuin työntekijän työntekeodellytysten muuttumiseen liittyvästä tilanteesta.	Työsopimuksen päättämiseen riittää jatkossa asiallinen syy. Työnantajalla ei olisi enää velvollisuutta selvittää mahdollisuutta tarjota työntekijälle muuta työtä, jos kyse on muuhun kuin työntekijän työntekeodellytysten muuttumiseen liittyvästä tilanteesta
HE kaupparekisterilain muuttamisesta (HE 193/2024 vp)	Laki	Kaupparekisteristä laiminlyönnin perusteella poistettu yhtiö voidaan palauttaa hakemuksesta takaisin rekisteriin. Aikaisemman oikeustilan aikana yritystoiminnan jatkaminen käytännössä edellytti vanhan purkamista selvitysmenettelyn kautta ja näin saatujen varojen siirtämistä uuteen perustettavaan yhtiöön.	Helpotetaan yrityksen palaamista kaupparekisteriin uudella hakemusmenettelyllä.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Jalometallituotteista annetun lain ja asetuksen muuttaminen.(HE 185/2025 vp)	Laki	Yritysten hallinnollista taakkaa vähennetään rekisteröinnin yhteydessä. Yrityksen ei jatkossa tarvitsi ilmoittaa hakemuksella nimileiman rekisteröinnin lopettamisesta valvontaviranomaiselle. Hakemus tehtäisiin vain silloin, jos rekisteröintiä halutaan jatkaa kolmen vuoden määräajan jälkeen. Jos valvontaviranomainen lopettaa leiman rekisteröinnin jatkohakemuksen puuttumisen vuoksi, olisi yrityksellä mahdollisuus hakea leiman palauttamista rekisteriin.	Yrityksen ei tarvitse ilmoittaa hakemuksella nimileiman rekisteröinnin lopettamisesta valvontaviranomaiselle. Uusi mahdollisuus hakea leiman palauttamista rekisteriin. (Nyksäädösten mukaan leimaa ei voi palauttaa, jos sen rekisteröinti on lopetettu. Erityisesti vanhemman kuviollisen leiman palauttaminen mahdollistetaan tällä muutoksella. Muutos turvaa yrittäjän etua.)
HE laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä (Finnvera Oyj:tä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus) (HE 64/2025 vp)	Laki	Kokonaisuudessaan ehdotetun lainsäädäntömuutoksen arvioidaan parantavan rahoitusta tarvitsevien yritysten liiketoimintaedellytyksiä laadukkaamman ja kattavamman rahoituspalvelun myötä tukien muun muassa yritysten kasvun edellytyksiä. Asiaan liittyen voimassa tulee jatkossa olemaan 45 pykälää. Aiemmin voimassa oli laskutavasta riippuen 176–201 pykälää.	Jatkossa laki mahdollistaa, ei säädä niin tarkalla tasolla, mm. tuotekohtaisesta sääntelystä luovutaan ja siirrytään kohti puitelakimaisempaa sääntelyä. Menettely- ja päätöksentekoon liittyviä normeja on purettu parantaen ja nopeuttaen yritysten rahoitusta. Uusi laki selkeyttää tulkintatilanteita ja kv-kehityssuunnan mukaisesti antaa enemmän liikkumatilaa suomalaisen intressin edistämiseen. Untied (vientiin sitomaton rahoitus) mahdollistuu. Ohjelmatakaus (ns. portfoliotakaus) mahdollistuu. Finnvera voi jatkossa tarvittaessa laajentaa toimintaansa useammalle toimialalle, kun sitä aiemmin rajoittaneet toimialarajaukset poistuvat lain tasolta. Myös rajauksia liittyen yrityskokoon ja aluepolitiikkaan on purettu. Muutosten myötä Finnvera voi palvella entistä useampia rahoituskelpoisia yrityksiä.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
HE Kaivoslain muuttamisesta (HE 165/2025 vp)	Laki	Taustalla ovat kaivoslain soveltamistilanteessa ilmi käyneet muotoilut, jotka ovat johtaneet toiminnanharjoittajille vaikeasti ennakoitavaan tilanteeseen lupamenettelyissä. Nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista siirtymistä vuoden 1965 lain voimassaoloaikana myönnettyistä luvista nykylainsäädännön mukaisten lupien piiriin sujuvasti.	Lainsäädännön muutos tarjoaisi mahdollisuuden siirtyä vuoden 1965 kaivoslain nojalla myönnettyjen lupien kohdalla voimassa olevan kaivoslain mukaisten lupamenettelyjen piiriin.
Hallituksen esitys laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain muuttamisesta (HE 148/2025 vp)	Laki	Nykyisestä laista poistettaisiin rajausta, jonka mukaan merituulivoima-alueen kilpailutukseen voi osallistua yhdestä konsernista vain yksi yritys. Muutoksen myötä saman konsernin eri yrityksille syntyisi mahdollisuus osallistua samaan kilpailutukseen, mikä lisäisi yritysten toimintavapautta.	Poistetaan rajausta, jonka mukaan merituulivoima-alueen kilpailutukseen voi osallistua yhdestä konsernista vain yksi yritys.
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 147/2024 vp)	Laki	Aiemmillä lainsäädäntökokonaisuudella ei olisi voinut myöntää oikeuksia talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeelle, koska tämä olisi voinut olla nykyisessä tilanteessa kiellettyä valtiontukea.	Merituulivoimaloiden rakentamisen mahdollistaminen kansainväliselle merialueelle
Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp)	Laki	Tavoitteena on keventää työnhakijan palveluprosessia ja lisätä digitalisaation hyödyntämistä palveluprosessissa niin, että yksilöllistä tukea työnhakuun ja työllistymiseen voidaan kohdentaa nykyistä tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Työnhakuprofiilien julkaisemisen ja yksityisen työnvälityksen tiedonsaantimahdollisuuksien parantamisen tavoitteena on parantaa työmahdollisuuksien ja työntekijöiden kohtaantoa ja sitä kautta edistää työllisyyttä.	Kevennetään työntekijän palveluprosessia, mahdollistetaan yrityksille tarkastella työnhakijaprofiileja, parannetaan yksityisen työnvälityksen tiedonsaantimahdollisuuksia.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Valtioneuvoston asetus valtakunnallisista työvoimapula-aloista TEM/2025/74	Asetus	Valtioneuvosto antoi 5. kesäkuuta 2025 asetuksen työvoimapula-aloista, joilta työntekijän oleskeluluvan haltijat voivat jatkossa nykyistä joustavammin etsiä uutta työpaikkaa. Samalla pyritään helpottamaan työvoimapulasta kärsivien alojen työvoiman saantia. Jatkossakin asetuksen sisältöä tarkastellaan riittävän usein, jotta listaus vastaa ajankohtaista tilannetta työmarkkinoilla.	Työntekijän oleskeluluvan haltijan oleskelulupaan liittyvä työnteko-oikeus laajennetaan hallitusohjelman mukaisesti siten, että töitä saa luvan alkuperäisen ammattialan lisäksi tehdä asetuksessa säädetyillä työvoimapula-aloilla.
HE Patenttilaiksi (HE 45/2025 vp)	Laki	Patenttilainsäädännön kokonaisuudistus, jolla patenteja koskeva lainsäädäntö päivitetään vastaamaan nykyajan tarpeita. Samalla varmistetaan vuonna 1968 voimaan tulleen patenttilain yhteensopivuus mm. hallinnon yleislakien kanssa.	Patenttihakumenettelyn sujuvoittaminen, kielivaatimusten keventäminen, tuomistuinmenettelyn sujuvoittaminen. Lisäksi poistetaan joitakin sellaisia normeja, jotka eivät nytkään ole kovin ahkerassa käytössä. Lisäksi tehdään useita pienempiä sääntelyyn kevennyksiä, esim. poistetaan hallintolakien kanssa päällekkäistä tai siitä (ilman perusteltua syytä) poikkeavaa sääntelyä. Lisäksi kumotaan patentti- ja rekisterihallituksen patenttimääräykset PRH/2206/01/2023.
Sähkömarkkinalaki ja maakaasumarkkinalaki (HE 45/2025 vp)	Laki	Lisääntyvän sähköntuotannon ja kasvavien kulutuksen kuormien tehokas integrointi kantaverkkoon ja suurjännitteeseen jakeluverkkoon.	Mahdollistettiin jakeluverkonhaltijoille yli 110 kV johtojen rakentaminen. Mahdollistettiin jakeluverkonhaltijoille ja tietyin edellytyksin myös sähköntuottajille tuotantoa yhteen keräävät verkot. Laajennettiin erillisen linjan soveltamista poistamalla aiempi tehoraja. Mahdollistettiin joustavat liittymissopimukset

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
HE pienten riita-asioiden menettelystä (HE 89/2025 vp)	laki	HE:ssä ehdotetaan säädettäväksi yksinkertaistettu oikeudenkäyntimenettely pienehköille asuinhuoneiston vuokraa koskeville riita-asioille. Säädöksiä ei niinkään purettaisi, vaan niitä päinvastoin lisättäisiin näitä asioita varten tarkoituksella yksinkertaistaa ja joustavoittaa oikeudenkäyntiä menettelyn soveltamisalalla.	Yksinkertaistetaan ja joustavoitetaan tiettyä oikeudenkäyntimenettelyä. Normeja, joista ehdotetaan nyt poikettavaksi, sovellettaisiin kuitenkin muissa oikeudenkäynneissä siten kuin nykyään.
Edunvalvontaa ja edunvalvontavaltuutusta koskevan sääntelyn ajantasaistaminen, (HE 69/2025 vp)	Laki	Helpotetaan valtuutetun ja valtuutetun tehtäviin tilapäisesti määrätyn edunvalvojan mahdollisuuksia noudattaa edunvalvontavaltakirjan määräyksiä ja muutetaan säännöksiä, jotka koskevat päämiehen puolesta tehtävään oikeustoimeen vaadittavaa lupaa. Alaikäisen edunvalvonnan rekisteröintiä ja rekisteristä poistamista koskevia varallisuusrajoja nostetaan. Lisäksi valtuutetun ja edunvalvojan esteellisyyden muodostavaa henkilöpiiriä supistetaan.	Holhustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §, 66 § ja 66 a §.
HE laiksi veronkantolain muuttamisesta (HE 39/2025 vp)	Laki	Lakimuutoksella selkeytetään ja yksinkertaistetaan verojen maksamista koskevaa menettelyä uudistamalla verojen maksuviitteitä.	Veronkantoon liittyvien menettelyiden sujuvoittaminen
Määräyshanke erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista (TRAFICOM/621106/03.04.03.00/2023)	Määräys	Määräystä selkeytetään muun muassa varoitusautojen vaatimusten ja käytön osalta. Tavoitteena on myös erikoiskuljetusajoneuvoissa hyväksyttäväksi uusia teknisiä ratkaisuja.	Poistetaan varoitusautovaatimus pelkän korkeuden ylittyessä, jos kuljetuksen suorittaja on varmistunut, että varoitusauto on tarpeeton reitin yläpuolisten rakenteiden varmistamiseksi. Mahdollistetaan kuusiakseliset koneenkuljetusautojen hyväksyminen aiemmin enintään viisiakselisten koneenkuljetusautojen sijaan. Normipurkua on varoitusautovaatimuksen muutos.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Määräyshanke traktorin käyttövoiman, renkaiden ja vanteiden muuttamisesta (TRAFICOM/218559/03.04.03.00/2024)	Määräys	Kevennetään traktorin renkaiden ja vanteiden vaihtamista koskevia vaatimuksia tyyppihyväksyntävaatimuksista.	Renkaiden ja vanteiden muuttamisen kaikki ehdot lieventävät kukin osaltaan teknisten tyyppihyväksyntävaatimusten täyttymisen vaatimuksia. Purettavien normien lukumäärä on tapauskohtainen (määräyksessä uusi luku koskien lukuisia teknisiä vaatimuksia, joiden tulee jatkossa täytyä).
Määräys rautatiejärjestelmän energiaosajärjestelmästä (TRAFICOM/495761/03.04.02.00/2023)	Määräys	Standardipäivitykset ja määräyksen ajantasaistaminen muutoinkin helpottavat toimijoiden ja viranomaisen lupakäsittelyä.	Vapauttaa hankkeet FI-tarkastuksesta.
Määräys liikennöinnistä reiteillä, johon kohdistuu käyttörajoituksia (TRAFICOM/663654/03.04.00.00/2025)	Ohje/menettelytapa	Poistetaan lentoyhtiöiden liikennöintilupahakemuksesta velvollisuus ilmoittaa reitillä käytettävä hinnoittelupolitiikka. Vaikutus vähäinen, koska prosessi harvinainen liikennöinnin ollessa lentoliikenteen reiteillä enimmäkseen rajoituksista vapaata. Myös sähköpostilla lähetettäviä viranomaisen ilmoituksia lentoyhtiöille on vähennetty ja tiedotetaan sen sijaan verkkosivuilla.	Hinnoittelupolitiikka-tiedon toimittamisvelvollisuus poistuu. Käytännössä vähäinen vaikutus. Määräys muutettu ohjeeksi.
Määräys ilma-alushuoltajan kansallisista vaatimuksista (TRAFICOM/126462/03.04.00.00/2022)	Määräys	Lentokelpoisuustarkastajan valtuutus mahdollistaa jatkossa myös lentokelpoisuuden tarkastustodistusten myöntämisen, eikä vain suositusraporttien antamista viranomaiselle. Perustuu aiempaan ilmailulain muutokseen.	Tarkastajan valtuutus mahdollistaa myös lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntämisen

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Apteekkilouden uudistamista koskeva lainsäädäntö (lääkelaki ja laki sähköisestä lääkemääräyksestä) (HE 111/2025 vp)	Laki	Mahdollistetaan tietyissä tilanteissa lääkemääräyksestä poikkeaminen tai sen korjaaminen apteekissa ilman, että apteekilla olisi velvollisuus ottaa yhteyttä ja saada muutokselle hyväksyntä lääkkeenmääräajältä (lääkäriltä). Mahdollistetaan rajatun itsehoitolääkevalikoiman myynti myös esimerkiksi päivittäistavara-kaupoissa ja myös muissa yrityksissä, jotka eivät toimi lääketukkauppana, lääkeyrityksenä tai lääkkeiden välittäjänä ja joille on myönnetty itsehoitolääkkeiden vähittäismyyntilupa.	
Hallituksen esitys laiksi alkoholilain muuttamisesta (alkoholijuoman toimittaminen, etämyynti ja markkinointi) (HE 131/2025 vp)	Laki	Mahdollistetaan alkoholiyhtiö Alko Oy:lle sekä toimijoille, joilla on alkoholijuomien vähittäismyyntilupa, alkoholijuomien verkkokauppa sekä alkoholijuomien toimitus. Lisäksi selkeytetään vallitseva epäselvä tulkinta yksiselitteiseksi siten, että suomalaisilla on oikeus ostaa alkoholia etämyynnistä ulkomaisilta toimijoilta. Jatkossa väkevien alkoholijuoman markkinointi olisi sallittua tietoverkossa.	Puretaan markkinoiden ja kuluttajien esteitä alkoholijuomien verkkokaupan, toimituksen, etämyynnin ulkomailta ja verkkomarkkinoinnin osalta.
Terveystarkastuslain muuttaminen (ennakkoterveystarkastukset) (HE 118/2025 vp)	Laki	Opiskeluterveydenhuollon ja puolustusvoimien ennakkoterveystarkastus yhdistettäisiin ja erillisestä kutsuntatarkastuksesta luovuttaisiin. Täysi-ikäisten opiskelijoiden terveystarkastus muutettaisiin tarveperusteiseksi. Neuvolan, kouluterveydenhuollon ja ehkäisevän suun terveydenhuollon terveystarkastuksia koskevan sääntelyn päivittäminen.	Opiskeluterveydenhuollon ja puolustusvoimien ennakkoterveystarkastus yhdistetään

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Valtioneuvoston asetus terveydenhuoltolain ammattihenkilöistä annetun asetuksen 16 §:n kumoamiseksi STM020:00/2025, säädösnumero 503/2025	Asetus	Silmäterveyden norminpurku / Terveydenhuollon ammattihenkilöasetuksesta poistetaan 16§ liittyen silmälasien määräämiseen tietyille ryhmille vain erikoislääkärien toimesta.	Kumotaan yksi pykälä asetuksesta. Optikot voivat elokuusta alkaen määrätä silmälasia aiempaa laajemmin. Valtioneuvosto kumosi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 16 §:n, joten asetuksella ei enää rajoiteta sitä, kenelle optikko saa itsenäisesti määrätä silmälasia, piilolaseja tai silmälasihin rinnastettavia optisia välineitä.
Valtioneuvoston asetus terveydenhuoltolain ammattihenkilöistä annetun asetuksen 17 §:n kumoamiseksi STM032:00/2025, säädösno 975/2025	Asetus	Muutoksella purettaisiin hammasteknikon ja erikoishammasteknikon ammatin harjoittamista koskevia rajoituksia ja yhdenmukaistettaisiin terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaa sääntelyä siten, että ammattihenkilöt toimivat koulutuksensa ja osaamisensa mukaisesti.	Kumotaan yksi pykälä asetuksesta.
Laivaväen asuin ympäristöstä aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen uudistaminen ja asuin ympäristöstä ja ruokahuollosta kalastusaluksella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen STM115:00/2024, säädösnumero 103/2025	Asetus	Alusten asuin ympäristöä koskevaa sääntelyä yksinkertaistettaisiin sekä yhdenmukaistettaisiin vastaamaan nykyistä paremmin kansainvälistä ao. sääntelyä. (Vaikka sääntely sisältää myös käytävän leveyksiä tai siinä huomioon otettavia seikkoja koskevaa sääntelyä, on katsottu purettavaksi normiksi, koska säännökset ovat olleet osin päällekkäisiä ja ristiriitaisia.) Muutoin vaikka joitakin asetuksen vaatimuksia on yksinkertaistettu, muutoksia ei ole laskettu purettavaksi normiksi, kun perusvaatimus on säilynyt.)	Asuin ympäristöVNA: Muutetaan päiväyhtien vaatimusta lievemmäksi, jolloin poikkeamisen hakemisesta ja myöntämisestä luovutaan (1). Luovutaan valaistusvoimakkuuden vähimmäisarvoista säättämisestä sekä velvollisuudesta niiden mittaamiseen (1). Yhdenmukaistetaan alusten asuintilojen A-äänitason mittaamista muun sääntelyn kanssa, jolloin luovutaan velvollisuudesta toimittaa työsuojeluviranomaiselle aluksen mittauksesta tehty selvitys kuuden kk:n kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä (1). Luovutaan käytäväleveyksiä koskevasta vaatimuksesta (1). KalastusalusVNA: Kumotaan käytävän leveyksiä koskeva 15 §.
Palkansaajan työssäoloehdon euroistaminen (HE 73/2023 vp)	Laki	Palkansaajan työssäoloehdon euroistamisella parannettiin tulorekisterin tulotietojen käytettävyyttä ja näin vähennettiin työnantajille tehtävien, kalenteriviikkokohtaisia työtunteja koskevien selvityspyyntöjen määrää.	Muutettiin kahta pykälää.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Hallituksen esitys eduskunnalle yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi (HE 112/2025 vp)	Laki	Työttömyysetuuksien määrä vähenisi kolmesta kahteen. Kelalta haettaisiin vain yhtä työttömyyden perusteella maksettavaa etuutta. Sujuvoittaa joiltakin osin hakemista ja myöntämistä.	Työmarkkinatukea ja peruspäivärahaa koskeva sääntely kumottaisiin työttömyysturvalaista, ja säädettäisiin uusi yleistukilaki.
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 115/2025 vp)	Laki	Elatustuen toimeenpannessaan Kansaneläkelaitoksen olisi, salassapitosäännösten estämättä, yksittäistapauksessa, ilmoitettava oma-aloitteisesti toimivaltaiselle hyvinvointialueelle elatusvelvollisen elatuskyvyn uudelleen arviointia varten välttämättömät tiedot tilanteessa, jossa on perusteltua olettaa, että elatussopimus tai -tuomio ei ole ajan tasalla.	1. Tiedonvaihdon lisääminen helpottaa elatustuen saajan tilannetta lisäämällä ajantaista tietoa elatussopimuksen suhteesta elatusvelvollisen elatuskykyyn. Vastaava vaikutus myös liian korkeaa elatusapua maksavan elatusvelvollisen tilanteeseen. 2. Hyvinvointialueelle säädetään oikeus toimia tietyissä tilanteissa elatustuen hakijana, mikä helpottaa sijoitettuna olevan lapsen elatustuen saantia.
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 118/2025 vp)	Laki	Opiskeluterveydenhuollon ja puolustusvoimien ennakkoterveystarkastus yhdistettäisiin ja erillisestä kutsuntatarkastuksesta luovuttaisiin. Täysi-ikäisten opiskelijoiden terveystarkastus muutettaisiin tarveperusteiseksi ja käyttöön otettaisiin sähköinen terveystarkastus. Rahoitus siirretään puolustusvoimilta suoraan hyvinvointialuiden valtionosuusmomentilta maksettavaksi, tämä sekä muut muutokset vähentävät hallinnollista taakkaa.	Kahdesta eri terveystarkastuksesta tulee yksi. Myös muita sujuvoittamistoimia. (Terveydenhuoltolain muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026. Sähköinen terveystarkastus on tarkoitus ottaa käyttöön syyslukukaudella 2026.)

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Yksityisten sairaanhoitokuljetuskaluston käyttöönottolupaprosessien korvaaminen ilmoitusmenettelyllä	Ohje/menettelytapa	Uuden ambulanssin toimitusaika on 4–5 kk ja usein se saadaan käyttöön lähellä sopimuksen alkamista. Ambulanssia ei kuitenkaan saa viranomaisen näkemyksen mukaan ottaa käyttöön ennen, kun se on kirjattu yksityisen sairaanhoitokuljetusta hoitavan yrityksen lupaan. Koska luvan muutos vie helposti 4–8 viikkoa, tulisi ambulanssi hankkia pari kuukautta etukäteen ja seisottaa sitä, kunnes em. byrokratia on saatu läpi. Tästä syystä ensihoidon lupaprosessista tulisi poistaa ambulanssien tarkistaminen ja niiden kirjaaminen yksilöitynä. Jatkossa palveluntuottajat ilmoittaisivat lupaviranomaiselle vain käytössään olevien ambulanssien määrät ja laadun	Yksityisten sairaanhoitokuljetuskaluston käyttöönottolupaprosessien korvaaminen ilmoitusmenettelyllä. Valvontalaissa ei säädetä, että tiedot pitäisi ilmoittaa tai rekisteröidä ajoneuvokohtaisesti yksilöityinä. Asiaa harkittu toiminnallisena muutoksena ja valvojen ohjeistus hyväksytty ja ohjattu toukokuussa 2025.
Soteri: Helpotetaan ammatinharjoittajalääkäreiden muutosilmoitusten tekemistä lupaviranomaiselle	Ohje/menettelytapa	Ammatinharjoittajalääkärit ovat aiemminkin joutuneet tekemään muutosilmoituksen Valviraan/AVlin esim., jos ovat laajentaneet jo olemassaolevaa toimintaansa toiseen toimipisteeseen. Soteri-lainsäädännön myötä menettely on muuttunut siten, että kyse on muutosilmoituksen sijaan uudesta rekisteröintihakemuksesta. Palvelu on hyvin ruuhkautunut ja jonotus on parhaimmillaan useita kuukausia. Hakemus on jätettävä, vaikka henkilö työskentelisi samassa yrityksessä, mutta toimipaikan osoite on toinen.	Helpotetaan ammatinharjoittajalääkäreiden muutosilmoitusten tekemistä lupaviranomaiselle. Toiminnallinen muutos. Valvojen ohjeistus hyväksytty ja ohjattu toukokuussa 2025.
Soteri: Palvelutuottajan muutto olisi vain käyntiosoitteen muutos olemassa olevaan palvelupisteeseen	Ohje/menettelytapa	Valviran verkkosivujen ohje ei yksilöi sitä, tarkoitetaanko palvelupisteen osoitteenmuutoksella käyntiosoitteen muutosta vai postiosoitteen muutosta. Soterissa palvelupisteellä on vain käyntiosoite, ja postiosoite on palveluyksikön tasolla, joten todennäköisenä voitaisiin pitää, että palvelupisteiden muutosohjeella on tarkoitettu nimenomaisesti palvelupisteen käyntiosoitteen muutostilanteita.	Palvelutuottajan muutto olisi vain käyntiosoitteen muutos olemassa olevaan palvelupisteeseen. Toiminnallinen muutos. Valvojen ohjeistus hyväksytty ja ohjattu toukokuussa 2025.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta (HE 195/2025 vp)	Laki	Sairausvakuutuslakia muutettiin siten, että suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäynnit ovat korvattavia myös ilman hammaslääkärin lähetettä enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa ja fysioterapeutin käynnit ilman lääkärin lähetettä enintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Suuhygienistin vastaanottoja korvattiin aiemmin vain hammaslääkärin lähetteen perusteella. Fysioterapiakäynnit eivät olleet korvattavia. Norminpurun näkökulmasta muutos poistaa rajoitteita ammatinharjoittamiselta ja potilaiden kannalta sujuvoittaa ja poistaa vain lähetteen vuoksi lääkärillä käynnin.	Käynnit korvattavia myös ilman lähetettä. Suuhygienistit kaksi kertaa kalenterivuodessa. Fysioterapeutit neljä kertaa kalenterivuodessa. Suuhygienistejä ja fysioterapeutteja saattaisi jossain määrin siirtyä yksityissektorille erityisesti sen vuoksi, että suoravastaanotoista voisi saada jatkossa Kela-korvauksen. Toisaalta suoravastaanottojen korvaaminen toisi kyseisille ammattiryhmille uudenlaisia mahdollisuuksia työuran varrella, kun he voisivat toimia myös aiempaa itsenäisempinä ammatinharjoittajina ja pienyrittäjinä.
Yhden luukun palvelujen lainsäädäntöhanke (HE 41/2025 vp)	Laki	Hankkeessa on lailla eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa (823/2025) kumottu kaksi lakia: ns. Yhteensovittamislaki (764/2019) sekä laki eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa (898/2009). Esityksellä yhtenäistettiin ja selkeytettiin ympäristöllisiin lupamenettelyihin sovellettavaa lainsäädäntöä. Lisäksi säädettiin useista muista lupamenettelyjä sujuvoittavista toimista, kuten yhteiskäsittelystä (yksi päätös, yksi valitus), lupa-asian ja YVA-menettelyn välisestä tiivistämisestä ja YVA-poikkeuksesta, Natura-lausuntojen määräajan lyhentämisestä, useista lupakäsittelyn määräaajoista, vihreän siirtymän etusijamenettelyn jatkosta 4 vuodelle sekä ennakkollisen ohjauksen ja yhteistyön edistämisestä lupa-asioissa. HE sisältää toisaalta myös tuulivoimaa koskevan ns. YVA-ajan laskun (HO-mukaisesti), josta saattaa aiheutua yrityksille ja hallinnolle taakkaa.	Hankkeessa kumotaan kaksi olemassaolevaa lakia ja säädetään yksi uusi. Yhteensovittamislain (kumotaan) säännökset ovat olleet vapaaehtoisia yrityksille. Lupamenettelyjen sujuvoittamiseen liittyvät lainmuutokset ovat olleet merkittäviä, vaikka varsinaista norminpurkua on hankala tilastoida. Puretuiksi normeiksi voidaan katsoa esim. päällekkäisten tietojen ja selvitysten toimittamisen vähenemisen, käsittelyaikojen nopeutumisen, sähköisen lupajärjestelmän kehittämisen, jolloin lupahakemuksen voi tehdä ja prosessia seurata sähköisessä järjestelmässä, yhteiskäsittelyn laajentamisen, jolloin prosessissa on yksi käsittely, yksi päätös, yksi valitus, strategisten hankkeiden etusijan lupamenettelyssä, yhteyskuulemiset, joissa lupamenettely ja YVA-menettely yhteensovitetaan, YVA-menettelyn aloittamisen nopeuttaminen, YVA-arviointien kohdentaminen nykyistä paremmin vain merkittäviin ympäristövaikutuksiin, mikä vähentää toiminnanharjoittajien taakkaa supistamalla selvitysten laajuutta.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Hallituksen esitys laeiksi jätelain, ympäristönsuojelulain, hallinto-oikeuslain ja tuomioistuinlain muuttamisesta (HE 160/2025 vp)	Laki	Esityksessä säädetään mm. jätteeksi luokittelun päättymisestä. Tämä tarkoittaa sitä, että tietyissä tilanteissa toiminnanharjoittaja vapautuu jätelaissa tarkoitetuista jätteisiin liittyvistä velvoitteista.	Toiminnanharjoittaja vapautuu tietyissä tilanteissa esim. luvan hausta, eräiden suunnitelmien laatimisesta ja raportoinnista.
Ympäristöministeriön asetus rakentamisen suunnittelumallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä (1340/2025)	Asetus	Asetuksessa säädetään mm. rakentamislupahakemukseen liitettävien suunnitelmapallien tietosisällöstä. Asetus sisältää lisäksi säännökset viranomaiskatselmusten tiedoista, jotka tulee toimittaa Ryhti-tietojärjestelmään. Asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että suunnitelmapallit ovat yhteentoimivia ja koneluettavia. Yhtenäiset rakennusten tietomallit mahdollistavat, että tieto on sujuvasti ja turvallisesti saatavilla, kun sitä tarvitaan.	Asetuksella on sujuvoittava vaikutus ja siihen voidaan tunnistaa myös norminpurkuvaikutusta (1 normi). Asetus tuli voimaan 1.1.2026.
HE laeiksi asevelvollisuuslain 2 ja 49 §:n, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 19 ja 28 §:n sekä siviilipalveluslain muuttamisesta (HE 75/2025 vp)	Laki	Muun muassa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa säädetty vapaaehtoisten harjoitusten erityistehtäviä ja sitoumuksen antamista koskevat yläikärajat poistettaisiin. Lisäksi selkeytettäisiin ja yksinkertaistettaisiin ikärajoihin liittyviä muita säännöksiä.	Poistetaan tiettyjä ikärajavaatimuksia.
Suden kiintiömetsästystä koskeva metsästyslain muutos. (HE 173/2025 vp)	Laki	Suden suojeluasemaa koskevia metsästyslain säännöksiä on muutettu 1.1.2026 lukien niin, että metsästyslaista on poistettu lain 37 §:n 3 momentin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädetään metsästysasetuksella. Muutos mahdollistaa susikannan kannanhoidon jatkossa metsästysaikana metsästyslain 10 §:n mukaisen alueellisen kiintiön puitteissa. Kiintiön puitteissa tapahtuva metsästys ei enää edellytä poikkeuslupahakemuksen tekemistä eikä lupahakemuksen käsittelyä.	Metsästyslaista muutettu 5 pykälää, minkä lisäksi lakimuutoksen seurauksena muutettu metsästysasetusta, annettu VNA suden kiintiömetsästyksestä ja MMM:n asetus alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2025–2026.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Valtioneuvoston asetus huoneistotietojärjestelmästä (303/2024)	Asetus	Huoneistojen ja asunto-osakeyhtiöiden teknisiä ja taloudellisia tietoja lisätään huoneistotietojärjestelmään. Taloudellisia tietoja välitetään edelleen positiiviseen luottorekisteriin.	Taloyhtiöiden ja asunto-osakkeiden teknisiä ja taloudellisia tietoja hallinnoidaan jatkossa keskitetysti.
HE 162/2025 vp laiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n ja kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	Laki	Kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusvaatimuksia väljennetään (kunnan kiinteistöinsinöörien rekrytointi muuttuu sujuvammaksi) ja kaupanvahvistajan yläikärajaa nostetaan.	Kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoja on väljennetty niin, että tehtävään soveltuva maanmittausalan diplomi-insinööritutkinnon lisäksi kelpoisuuden tuottaa ammattikorkeakoulussa tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu, tehtävään soveltuva maanmittausalan insinöörin tai teknikon tutkinto. Maanmittauslaitoksen määräämät kaupanvahvistajat voivat jatkaa tehtävässään 68 vuoden sijaan 70 ikävuoteen asti.
Lainsäädäntöhanke ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen uudistamiseksi (kaksoistutkintouudistus) (HE 197/2025 vp)	Laki	Ammattikorkeakoululakia muutettaisiin siten, että ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutusta toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla.	Sairaanhoidtajakoulutuksen suorittaneen ei tarvitsisi jatkossa suorittaa kokonaista toista samantasoista tutkintoa.
HE laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta (HE 111/2024 vp)	Laki	Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi varhaiskasvatuslain (540/2018) 22 § kokonaan, jolloin velvollisuus laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma lakkaisi. Esityksessä ehdotetaan myös henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä siten, että varhaiskasvatuslain 70 §:n 2 momentin kohta 5 kumottaisiin.	1) suunnitteluelvoitteiden vähentäminen (paikallisesta varhaiskasvatussuunnitelmasta luopuminen, varhaiskasvatuslaki 22 § kumottiin) ja 2) raportointivelvoitteiden keventäminen (varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutusvelvoitteiden raportointivelvoitteen lakkaaminen, varhaiskasvatuslain 70 §, 5 kohta kumottiin)
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palataan ilmoitusmenettelyyn, jotta kevennetään palveluiden järjestäjien hallinnollista työtä. (HE 55/2025 vp)	Laki	Mikäli yleiset edellytykset ovat kunnossa ja toimitilojen tarkastuksessa ei ilmene puutteita, toiminnan saa aloittaa ennen rekisteröintipäätöstä. Lisäksi (kevennetty) luvanhakuvelvollisuus poistuu niiltä (arviolta 250 kpl) toimijoilta, jotka eivät ole hakeneet lupaa.	Edellytysten täytyessä toiminta on mahdollista aloittaa ennen rekisteröintipäätöstä. Luvanhakuvelvollisuus poistuu niiltä toimijoilta, jotka eivät ole hakeneet lupaa.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Hallitus uudistaa varhaiskasvatuksen palveluseteleitä koskevan lainsäädännön (HE 54/2025 vp)	Laki	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä sekä muutettavaksi varhaiskasvatustalakeja ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia. Varhaiskasvatuksessa sovelletaan nykyisin lakia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä. Lakia ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista soveltaa enää varhaiskasvatukseen, sillä varhaiskasvatus ei ole sosiaali- ja terveydenhuoltoa eikä varhaiskasvatuksen järjestäminen kuulu hyvinvointialueiden vaan kuntien tehtäviin.	Perheille vapaus valita erilaisten varhaiskasvatuksen muotojen välillä tasapuolisemmin. Uusi laki vastaisi pääperiaatteiltaan sosiaalija terveydenhuollon palvelusetelistä annettua lakia. Varhaiskasvatustalain 5 §:än ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 14 §:än tehtäisiin uudesta varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annettavasta laista johtuvat tekniset muutokset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026
Valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä OKM071:00/2024	Asetus	Liikunnan edistämisestä annettua valtioneuvoston asetusta (550/2015) esitetään muutettavaksi niin, että se mahdollistaisi toiminta-avustusten myöntämisen useammaksi vuodeksi kerrallaan.	Asetuksen 9 §:n muutos mahdollistaa avustusten hakemisen useammalle vuodelle kerrallaan.
Kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttaminen (HE 102/2025 vp)	Laki	Esityksessä ehdotetaan muutoksia lakiin yleisistä kielitutkinnoista (964/2004) ja lakiin julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003). Muutoksilla mahdollistetaan kielitutkintojen digitalisointi ja tarkoituksenmukaistetaan tutkintoprosessia sekä kielitutkintorekistereitä koskevaa sääntelyä.	Nykyisen kahden, osittain päällekkäisen kielitutkintojärjestelmän sijaan jatkossa ylläpidettäisiin yhtä kielitutkintojärjestelmää. Mahdollistetaan yleisten kielitutkintojen suorittaminen osakokeina. Tutkintoprosessin vaiheiden sähköistäminen nopeuttaa yleisten kielitutkintojen tutkintoprosessia nykyisestä
Rahapelijärjestelmänhanke (HE 16/2025 vp)	Laki	Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan Suomen rahapelijärjestelmää uudistetaan avaten sitä lisenssimallilla kilpailulle viimeistään 1.1.2026. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta -aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta.	1. Rahapeliyhtiöt voivat jatkossa hakea lisenssiä vedonlyöntipelien ja verkossa pelattavissa raha-automaatti- ja kasinopelien järjestämiseen. Aiemmin kyseessä on ollut Veikkauksen yksinoikeus. 2. Uuden rahapelilain mukaan rahapelien markkinointi olisi sallittua lakiehdotuksessa säädetyin rajoituksin. 3. Mahdollisuus hakea peliohjelmistotoimilupaa rahapelien toimeenpanossa käytettävien peliohjelmistojen toimittamiseksi, mikä voisi synnyttää uutta liiketoimintaa.

Hankkeen nimi	Säädöstaso	Kuvaus norminpurusta	Purettujen normien tarkempi erittely
Poliisihallituksen asettaman yleisötילוisuusasioiden tapahtumaturvallisuuden erikoistuneen ohjausryhmän suositukset poliisilaitoksille, pelastuslaitoksille ja Tukesille	Ohje/menettelytapa	Työryhmän tehtävänä on tehostaa yleisötילוisuusiin liittyvää tiedonkulkua viranomaisten välillä, edistää alueellista tasa-arvoisuutta eri tapahtumajärjestäjien kesken ja laatia eri viranomaisia koskevia ohjaavia kirjeitä.	Suosituksia annettiin koskien ilotulitusnäytöksiä, rallitapahtumia, savujen ja pyroteknisten tuotteiden vaaroja, kevyt-, pika- ja pop-up teltojen käyttämisestä tapahtumissa sekä penkinpainajaisajoista yleisötילוisuusutena.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN pdf: 978-952-383-179-7
ISSN pdf: 2490-0966